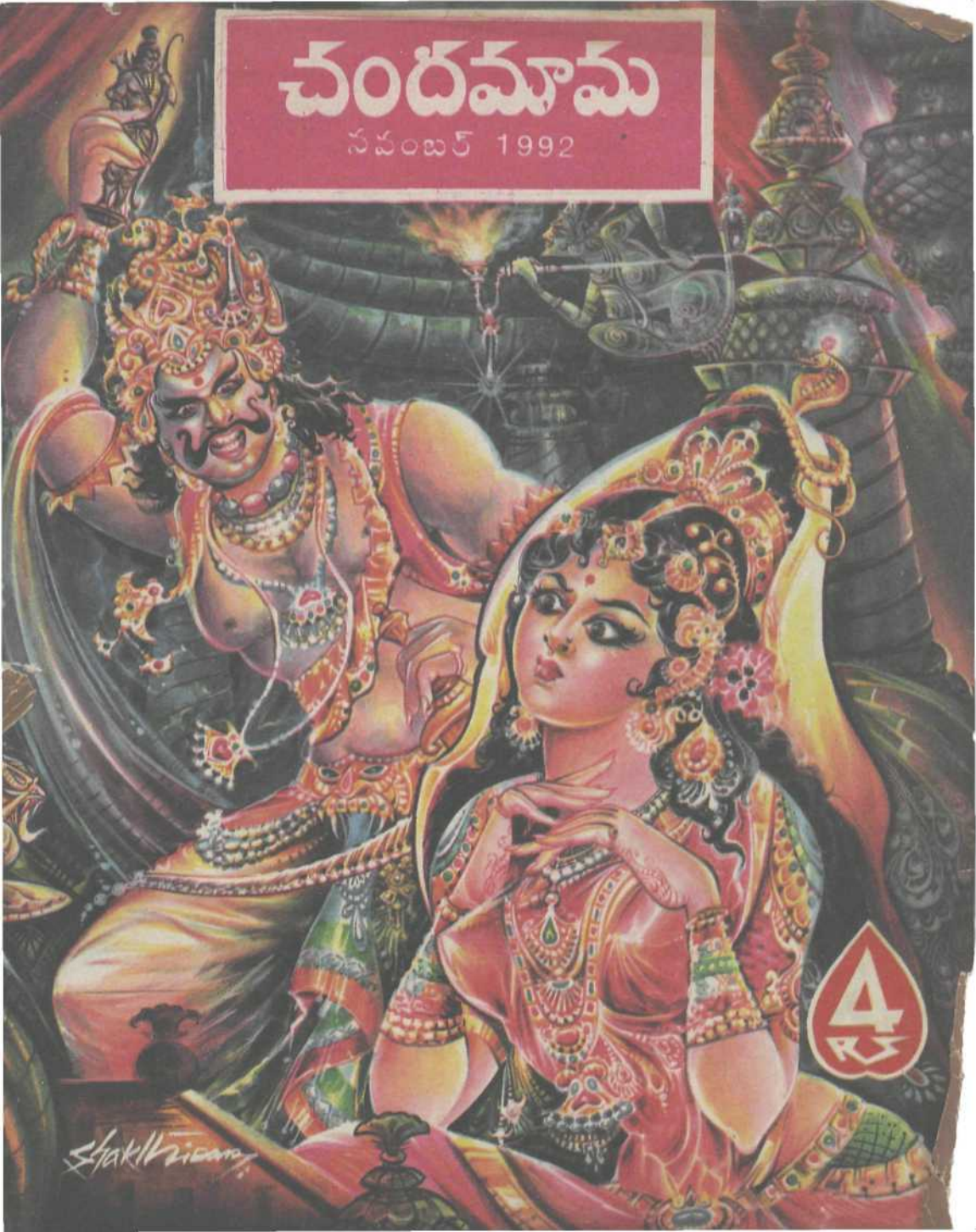


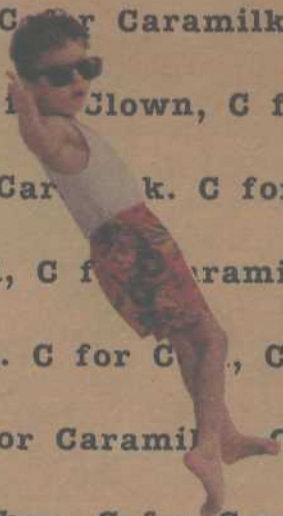
చంద్రమామ

నవంబర్ 1992



Shakti Vignam

C for Clown, C for Caramilk. C for Cowboy
 C for Clown, C for Caramilk. C for
 Cool, C for Caramilk. C for Clown, C for
 milk. Cool, C for Caramilk. C for C
 for Caramilk. C for Cool, C for Caramilk.
 Cowboy, C for Caramilk. C for C, C fo
 milk. C for Cowboy, C for Caramilk. C fo
 for Caramilk. C for Cowboy, C for Caram
 Clown, C for Caramilk. C for Cowboy, C f
 milk. C for Clown, C for Caramilk. C for
 for C, C for Clown, C for Caramilk. C
 Cool, C for Caramilk. C for C, C for
 milk. C for Cool, C for Caramilk. C for C
 for Caramilk. C for Cool, C for C
 Cowboy, C for Caramilk.



అడుతూ పాడుతూ నవ్వుస్తూ కవ్వుస్తూ హాయిగా సాగే సర్వజన రంజనం



చందమామ విజయా
కంట్రైన్ వారి



నాగిరెడ్డి - చక్రపాణి
ఆశీర్వాదం

బృందావనం

ప్రతి చక్కని సింగీటం ప్రేమనాసరావు



MA CHANDAMAMA CHANDAMAMA CHA

వి.వి.వి.వి.వి.

నాగిరెడ్డి
బి.వెంకటాచారి

మోహన్ రాజు గారితో

సంగీతం

పాఠకుల అభిరుచి మేరకు తీర్చి దిద్దబడుతున్న
ఏకైక పత్రిక



అంజలి

సాహిత్య పత్రిక

రచనలు మరియు

ఏజన్సీ వివరాలకు

No. 2A, DHANAKOTI AMMAL STREET, KODAMBAKKAM

MADRAS - 600 024. ☎ 4832125

చందాదారులకు గమనిక!

చందమామకు వేలకొలది చందాదారులు ఉన్నారు. కాబట్టి, కవర్ల మీద చిరునామా సిద్ధం చేయడం మొదలైనవన్నీ ప్రతినెలా మొదటివారంలోనే పూర్తి చేయవలసి ఉంటుంది. పత్రిక మీకు ఆలస్యం కాకుండా సకాలంలో అందాలంటే మీ చిరునామాలో మార్పులేమైనా వుంటే వెంటనే మాకు తెలియపరచడం చాలా అవసరం. ఈ విషయంలో మాతో సహకరించాలని కోరుతున్నాము.

డాల్డన్ ఏజన్సీస్

సబ్ స్క్రిప్షన్ సెక్షన్

చందమామ బిల్డింగ్స్

మద్రాసు - 600 026



మేగీ జిగ్జా పజిల్లో
మేగీ పాపాపెయ్య ప్రపంచం
పమితుర్చుకోండి.

మేమంలో కలిసింది! మేగీ పై
క్రిజిల్ లో



మేగీ 'పాపాపెయ్య' చిత్రం
గేమలో రంగమ పట్టుకోండి.

మేగీ 'ఎస్ ఎక్స్ ప్లొరేషన్ గేమ్'లో
పమితురు మేగీ అకాశం పరకూ
య్యతము పూర్తి చేయండి.



సరదా ప్రియులకు అద్భుత సాహస యాత్రలు!

మేగీ క్లబ్ సదస్యులకు ఉచిత బహుమతులు!

ఇతర గ్రహసమీప చతురతతో
కలసింది-మీ తెలివితేటలతో మేగీ
రియింగ్స్ ఆఫ్ ది రిజ్ ప్లైర్ గేమిలో



ఉచిత మేగీ
"పరర్త్ అప్ ఎనిమల్స్" క్రిజిల్.
మీరు పొందే ప్రతి 2 బహుమతులతో ఒక మేగీ
"పరర్త్ అప్ ఎనిమల్స్" క్రిజిల్ ఉచితం.

వీయ్! పిల్లలూ! మేగీ క్లబ్ లో చేరి మేగీ సాహస
ప్రపంచంలో ప్రవేశించండి!

మీరు మేగీ మాడుల్స్ యొక్క ఐదు భాగీ పంపిణీ

మొందు ప్రైవేవ్ ఉండి ఈ మే కలిగింది మీరు
ఎందుకున్న ప్రతి ఉచిత బహుమతి కోసం మాకు పంపించండి.
అంతే! మీకు 6 నుండి 12 వారాలలో మేగీ క్లబ్ నుండి ఎంతో
వివేదాన్ని ఉక్తాహాన్ని కలిగించే బహుమతి అందుతుంది.
గుర్తుంచుకోండి! మీరు మాకు లేఖ వ్రాసినప్పుడు మీకు
కావలసిన బహుమతితోబాటు మీ పేరు, చిరునామా,
మీరు పుట్టిన తేదీని పంపండి. ఈపరికి మీరు మేగీ క్లబ్
సభ్యులైతే మీ సభ్యత్వపు సంఖ్యను పంపండి. ఒకవేళ మీరు
మేగీ క్లబ్బర్ కావే వక్షంలో మేగీ క్లబ్ సభ్యత్వం పొందటానికి
పరవశాళం, పై వివరాలు పంపిణీస్తున్న సభ్యత్వం కూడా
కాలాని వ్రాయండి. మేము మేగీ క్లబ్ మెంబర్షిప్ కార్డును
మీ బహుమతితో బాటు ఉచితంగా పంపుతాము.

మా చిరునామా:

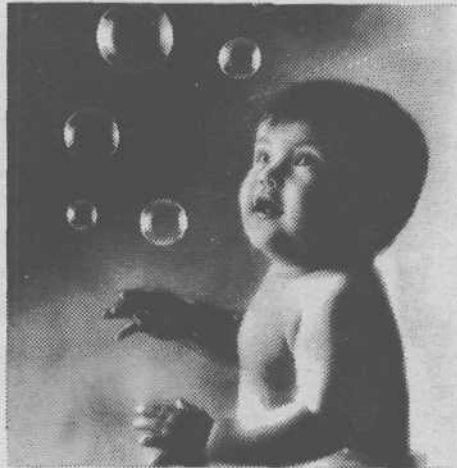
MAGGI CLUB

P.O. Box 5788 New Delhi-110 055



మరొక సదుపాయం కూడా! ఈ సరికి మీరు మీ మేగీ బర్త్ డే మోన్ ను సేకరించనట్లయితే ఇప్పుడే సేకరించండి!

తన కలలు చెదిరి పోనీయకండి.
అవి నిజం కానివ్వండి.
అందుకై చేపట్టండి బాలల కానుక వృద్ధి నిధి.



మీ బిడ్డకు, తనతనాట పెరిగే కానుక నడదాన్ని ఇవ్వండి. యూనిట్ క్రస్ట్ వారి బాలల కానుక వృద్ధి నిధిలో పెట్టుబడి పెట్టండి. మీ బిడ్డకి 21 ఏళ్లు వచ్చే నరికల్లా, మీ పెట్టుబడి మొత్తం తన అవసరాలు తీర్చుకొనడంలో సహాయపడడానికి తయారుగా వస్తుంది.

మీరు ఒకేసారిగా కొంత మొత్తం కానుకగా ఇవ్వవచ్చు. లేదా ఏటా కొద్దిసేటి మొత్తాలు చేర్చుతూ రావచ్చు. ఏ వర్షానికి ఎంచుకున్నా నరే, తనకి 21 ఏళ్లు వచ్చే నరికల్లా లక్షాధికారి అయ్యేలా చూడచ్చు. (తనకి అవసరమైతే 18 ఏళ్ల వయస్సులో దబ్బు వాచను తీసుకునే వసతి ఉంటుంది).

యూనిట్ క్రస్ట్ వారి బాలల కానుక వృద్ధి నిధి. ఎందుకంటే రవంత ముందాలపనతో బంగారమంటే భవిష్యత్తుకు బాట వేయవచ్చు.

దరఖాస్తు ఫారాలు యూనిట్ క్రస్ట్ శాఖలలోను, బ్యాంకులన్నిటిలోను, కలెక్టర్ సెంటర్లలోను స్వీకరించబడుతాయి.

దరఖాస్తు ఫారం గల కరవత్రం కొనమై ఏ యూనిట్ క్రస్ట్ శాఖలోగానీ, ముఖ్య ప్రతినిధి లేదా ఏజెంటు వద్దగానీ సంప్రదించండి.

Branch Offices: • Hyderabad Ph: 240030 • Vijayawada Ph: 63964
• Visakhapatnam Ph: 50275

బాలల కానుక వృద్ధి నిధి
13% 14% డివిడెండు

బోనస్ ప్రతి
శా 3 ఏళ్లకొకసారి



యూనిట్ క్రస్ట్
ఆఫ్ ఇండియా

22 మీలియన్ల మంది వైగా యూనిట్ స్వంతదాగ్గ సేవకై అంకితం.

సెక్యూరిటీ పెట్టుబడులన్నీలేనూ మార్కెట్ రిస్క్ ఉంటుంది. పెట్టుబడి చెల్లి ముందుగా మీ పెట్టుబడి నలహాదానుగానీ, ఏజెంటునుగానీ సంప్రదించండి.

Shankar & LUT, 1985, 92 TE B



చందమామ

సంస్థాపకుడు: 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు: నాగిరెడ్డి

బాలల భవిష్యత్తు

భారత తొలి ప్రధాని జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ జన్మదినం సెప్టెంబర్ 14 వ తేదీని మనం బాలలదినంగా పాటిస్తున్నాము. బాలబాలికలపట్ల జవహర్‌లాల్ కనబరచిన ప్రేమభరితమైనా, వారి భవిష్యత్తుపట్ల ఆయన చూపిన శ్రద్ధాసక్తులు అందరికీ, ముఖ్యంగా వర్తమాన దేశాలన్నిటికీ అదర్శప్రాయమైనవి.

భారతదేశంలో సహ, దక్షిణ ఆసియాలోని ఏడు దేశాలమధ్య ప్రాంతీయ సహ కారానికి ఏర్పాటు చేయబడిన సంస్థ 'సార్క్.' దక్షిణాసియా బాలల భవిష్యత్తును గురించి చర్చించడానికి ఇటీవల కొలంబోలో జరిగిన సార్క్ మంత్రుల సమావేశంలో ఒక 'చార్టర్'ను రూపొందించారు.

పద్దెనిమిది సంవత్సరాలకు లోబడిన బాలబాలికలందరికీ జాతి, మత, ప్రాంతీయ భేదాలు పాటించకుండా రక్షణ కల్పించాలి. పిల్లలకు ఆకలినివ్వక, అనారోగ్యం లేకుండా చేసి అవసరమైన విద్యావసరాలు కల్పించి, బాలల భవిష్యత్తును ప్రశాశనంతో చేయడానికి పెద్దలు కృషిచేయాలని ఈ చార్టర్ కోరింది.

1986 వ సం॥ లో బెంగళూరులో జరిగిన 'సార్క్' సమావేశంలోనే మొట్ట మొదట, పిల్లల భద్రత, భవిష్యత్తుపట్ల ప్రపంచం దృష్టిని ఆకర్షించాలని తీర్మానించడం జరిగింది. దాని పర్యవసానంగానే బాలల హక్కుల పరిరక్షణగురించి పరిశీలించడానికి, చర్చించడానికి 1989 వ సం॥లోనూ, 1990 వ సం॥లోనూ ఐక్యరాజ్య సమితి ప్రత్యేక సమావేశాలు ఏర్పాటు చేసింది.

రియోడిజనిరోలో గత జూన్‌మాసంలో జరిగిన 170 దేశాలు పాల్గొన్న భూ పరిరక్షణ సమావేశంలో కూడా వాతావరణ కాలుష్యంవల్ల పిల్లలకు వచ్చే వ్యాధులూ, కలిగే అపారదోపాలూ, వాటిల్లే శిశుమరణాలూ మొదలైనవాటిని గురించి హెచ్చరిస్తూ, పిల్లలపట్ల హింస ప్రదర్శించడాన్ని తీవ్రంగా ఖండించారు. ప్రస్తుతం 'సార్క్' తరఫున ప్రత్యేకమైన చార్టర్ వెలువడింది.

మొత్తంమీద ఈ సభలూ, సమావేశాలూ అన్ని జీవితంలో బాల్యదశ చాలా అమూల్యమైనదని, దానిని హాయిగా గడిపే హక్కును బాలబాలికలందరికీ కల్పించడం పెద్దల బాధ్యత అని గుర్తుచేస్తున్నాయి.

సంపుటి 90

సెప్టెంబర్ '92

సంచిక 5

విడి ప్రతి: 4-00

..

సంవత్సర చందా: 48-00

పాడుదాం తీయగా క్యంప్చో పాట!

పాలు మీగడ నిండినది. కమ్మని కలలా రుచికరమైనది.

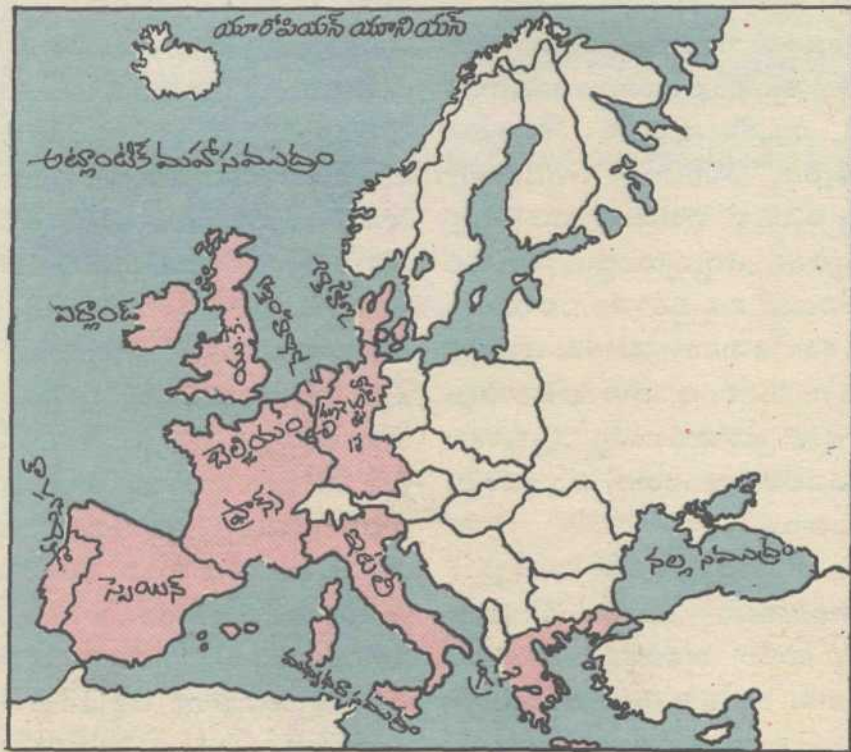
ఇది నాకు నచ్చిన చక్కని చాక్లెట్. క్యంప్చో క్రీమ్ మిల్క్ చాక్లెట్.

భారతదేశపు అతిపెద్ద అత్యాధునిక కర్మాగారం నుండి,
క్యంప్చో లిమిటెడ్, మంగుళూరు.



R K SWAMY/BDO CL 10117 TL

సంయుక్త ఐరోపా దేశాలకోసం



1957వ సం॥లో కొన్ని ఐరోపాదేశాలు “యూరోపియన్ ఎకనామిక్ కమ్యూనిటీ” (ఇ.ఇ.సి) పేరుతో ఒకటిగా చేరాయి. వాటినే ఇంతవరకు ‘కామన్ మార్కెట్’ అని కూడా పిలిచేవారు.

ఇప్పుడు ఆ సంస్థ పేరును ‘యూరోపియన్ యూనియన్’గా మార్చడానికి యూరపు దేశాలు ప్రయత్నిస్తున్నాయి.

మొట్టమొదట బెల్జియం, ఫ్రాన్స్, ఇటలీ, లక్సెంబర్గ్, నెదర్లాండ్స్, పశ్చిమ జర్మనీ దేశాలు కలిసి ఒక ‘ఆర్థిక సమాఖ్య’ను ఏర్పాటు చేశాయి. 1973వ సం॥లో మరో ఆరు దేశాలు డెన్మార్క్, ఐర్లాండ్, గ్రీస్, స్పెయిన్, పోర్చుగల్, ఇంగ్లాండు ఈ సమాఖ్యలో చేరాయి. 1991వ సం॥ డిసెంబర్ నెలలో ఈ

పన్నెండు దేశాల విదేశాంగ మంత్రులు నెదర్లాండులోని మాస్ట్రీక్ట్లో సమావేశమై 'యూరోపియన్ యూనియన్ ట్రీ టీ' పైన ఒక అంగీకారానికి వచ్చారు. రెండు నెలల తరువాత ఆ దేశాల నేతలు ఈ ఒప్పందంలో సంతకాలు చేశారు.

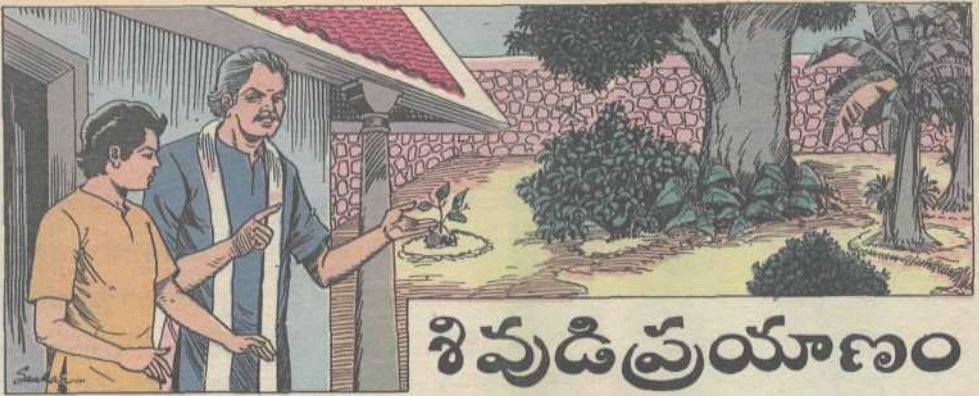
ఈ ఒప్పందపత్రం రూపొందించడానికి కొన్ని చారిత్రక కారణాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా, ప్రపంచంలో అగ్రదేశాలుగా ఉన్న అమెరికా, సోవియట్ యూనియన్ల మధ్యసాగిన ప్రచ్ఛన్నయుద్ధం, సోవియట్ యూనియన్ విచ్ఛిత్తితో సమసిపోయింది. ప్రస్తుతం అమెరికా మాత్రమే 'సూపర్ పవర్'గా మిగిలింది. దాని ధాటికి తట్టుకోవాలంటే ఐరోపాదేశాలన్నీ సమైక్యశక్తిగా ఏర్పడవలసిన అవసరాన్ని ఆయాదేశాలు గుర్తించాయి.

ఈ ఒప్పందపత్రంలోని ముఖ్యమైన అంశాలు ఇవి: 'యూనియన్' దేశాల మధ్య ప్రజల రాకపోకలకు, సరకుల రవాణాకు అంతరాయం ఉండకుండా

అంతరంగిక సరిహద్దులను తొలగించాలి. ఈ ఒప్పందం 1993వ సం॥ జనవరి ఒకటవ తేదీ అమలులోకి వస్తుంది. మరొక సంవత్సరంలో 'యూరోపియన్ ఆర్థిక సంస్థ' ఏర్పడుతుంది. ఇది 1997వ సం॥ ఏర్పడనున్న 'యూరోపియన్ సెంట్రల్ బ్యాంక్'కు దోహదం చేస్తుంది. ఈ శతాబ్దం పూర్తయ్యే లోగా ఒకే విధమైన ద్రవ్య విధానం అంటే 'కామన్ యూరోపియన్ కరెన్సీ' అమలులోకి వస్తుంది. ఈ యూనియన్ - విద్య, సంస్కృతి, ఆరోగ్యం, పరిశ్రమలు, వినియోగదారుల రక్షణ, పర్యావరణ పరిరక్షణ, రవాణా, కమ్యూనికేషన్స్ మొదలైన వాటి అభివృద్ధికి కృషి చేస్తూ, ఒకే విధమైన విదేశాంగ విధానాన్ని రూపొందించడానికి ప్రయత్నిస్తుంది. యూరోపియన్ పార్లమెంటు ఏర్పడుతుంది. మొత్తం మీద ఈ 190 పేజీల ఒప్పందపత్రాన్ని 'ఐరోపా సంయుక్తరాష్ట్రాలు' ఏర్పడడానికి దోహదం చేసే ఒప్పందపత్రంగా చెప్పవచ్చు.

ఈ ఒప్పందపత్రం ఆమోదానికి వచ్చినప్పుడు డెన్మార్క్ నిరాకరించింది. గ్రీకు పార్లమెంటు అత్యధిక మెజారిటీతో ఆమోదించింది. ఫ్రాన్స్లో 51శాతం ఆమోదం, 49 శాతం నిరాదరణ ఎదురయింది. లక్సెంబర్గ్, నెదర్లాండ్స్ కూడా ఒప్పందానికి మద్దతు తెలియజేశాయి. ఈ సంవత్సరాంతంలోపల మిగతా ఏడుదేశాల నిర్ణయం కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు.

ఆస్ట్రేలియాకు తరువాతి అతి చిన్న ఖండం ఐరోపా. భౌగోళికంగా ఆసియా ఖండానికి అనుకుని ఉన్న ఐరోపా ఖండాన్ని క్రి.పూ. 5వ శతాబ్దంలో అస్సీరియన్లు మొట్టమొదట వేరు పరిచారు. ఆసియాఖండాన్ని ఉదయ సూర్యుడిభూమిగానూ, ఐరోపాఖండాన్ని సూర్యాస్తమయ భూమిగానూ వర్ణించారు.



శివుడి ప్రయాణం

శివుడ నేవాడికి అయిదేళ్ళ వయసులోనే తల్లి, తండ్రి చనిపోయారు. ఒంటరివాడైన శివుణ్ణి రాఘవయ్య అనే గృహస్థు చేరదీసి పెంచాడు. చిన్నతనం నుంచి శివుడు సోమరిగా ఉండేవాడు. వాడికి చదువు సంధ్యలు అబ్బలేదు. పనిపాటులు తెలియలేదు. అలాగే వాడికి పదహారేళ్ళొచ్చాయి.

ఒకరోజు రాఘవయ్య వాణ్ణి పిలిచి, "ఒరేయ్! నువ్వు సోమరివైనావని అంతా నన్నే తప్పు పడుతున్నారు. నేనెప్పుడు ముసలివాణ్ణియ్యాను. పని చేయందే నా పిల్లలు నీకు తిండి పెట్టరు. ఈరోజు నుంచి నువ్వు రెండు పూటలా పెరట్లో మొక్కలకు నీళ్ళు పోస్తాండు," అని చెప్పాడు.

రాఘవయ్య పెరడు చాలా పెద్దది. అందులో ఫలవృక్షాలతోపాటు, రకరకాల

పూలమొక్కలు, కూరగాయలమొక్కలు, పాదులు, మళ్ళు ఉన్నాయి. అన్నీ తడవాలంటే పూటకు కనీసం రెండు గంటలసేపు పడుతుంది. శివుడికాపని చాలా కష్టంగా తోచింది. కానీ రాఘవయ్య వాడితో, పెరడు తడిస్తేనే తిండి పెడతానన్నాడు. కష్టపడకుండా పెరడు తడిపే మార్గమేదైనా తెలుసుకోవాలని తీవ్రంగా ఆలోచించి, వాడిల్లు వదిలి ఊరు చివర కొండగుహలోని బైరాగిని కలుసుకున్నాడు.

వాడు చెప్పినదంతా విని బైరాగి, "కష్టపడకుండా, నేల తడవాలంటే వాన పడాలి. కోరినప్పుడల్లా వాన పడాలంటే యోగసాధన చేయాలి. అందుకు నువ్వు ఇక్కడికి ఈశాన్యదిశలో ఉన్న అడవికి వెళ్ళి, ఒక మురిచెట్టుకు తలక్రిందులుగా వేళ్ళాడుతూ ఆరు మాసాలు తపస్సు



చేయాలి. అప్పుడు నీకు సిద్ధులు వస్తాయి." అన్నాడు.

శివుడు వెంటనే ఈ కాన్యదీశగా వెళ్ళాడు. అడవిలో కొంతదూరం ప్రయాణం చేయగానే వాడికి ఒక చెట్టు కొమ్మకు తలక్రిందులుగా వేళ్ళాడుతున్న మనిషి కనిపించాడు.

శివుడు అతడి దగ్గరకుపోయి వినయంగా, "నేను కూడా ఇక్కడే మీలాగా వ్రేలాడుతాను. మనం తోడుగా తపస్సు చేసుకుని సిద్ధులు పొందవచ్చు." అని అన్నాడు.

దానికామనిషి చిరాగ్గా, "తపస్సేమిటి? సిద్ధులు ఏమిటి? నన్ను కొందరు

మనుషులిలా వ్రేలాడదీశారు. ముందు నువ్వు చెట్టెక్కి నాకట్లు విప్ప. తరవాత మిగతా విషయాలు వివరంగా మాట్లాడుకుందాం," అన్నాడు.

శివుడు అలాగేచేసి, వాడెక దొంగ అని తెలుసుకుని, "నువ్వు నానాకష్టాలుపడి దొంగతనాలు చేసే బదులు, ఇలా ఆరు నెలలు తపస్సు చేసి సుఖంగా బ్రతకవచ్చుగా!" అంటూ బైరాగి చెప్పింది చెప్పాడు.

దొంగ, శివుడితో, "నేను పట్టుబడడం వల్ల నన్నిలా కట్టేశారు. ఒక గంటపాటిలా వ్రేలాడుతూనే బాధభరించలేకపోయాను. ఆరు నెలలిలా వుండడం నావల్లకాదు. నీకిష్టమైతే చెప్ప. ఇప్పుడే నిన్ను వ్రేలాడ తీస్తాను. లేదా, నాతో రా! దొంగతనాలు ఎలా చేయాలో చక్కగా నేర్చుకొను. నువ్వు చెప్పిన తపస్సుకంటే, నా దొంగ తనాలే సుఖంగా ఉంటాయి. పైగా ఒకరి కొకరు తోడుంటే, ఇలాంటి సమయాల్లో హాయిగా కట్టు విడిపించుకోవచ్చు," అన్నాడు.

ఈ మాటలు శివుడికి నచ్చాయి. వాడు దొంగతో బయల్దేరి వెళ్ళాడు. ఆ రాత్రి దొంగ వాణ్ణి శుభ్రంగా స్నానం చేయమన్నాడు. తరవాత ఒంటినిండా మూసె రాసుకోమన్నాడు. నల్లరంగు పూసుకో

మన్నాడు. అప్పుడు ఇద్దరూ దొంగతనానికి బయల్దేరారు.

ఇద్దరూ ఊరుచేరాక, శివుడు ఒక పెద్ద భవనం చూపించి, "ఇందులోకి వెళ్దాం ఎక్కువ డబ్బులు దొరుకుతాయి," అని అన్నాడు.

దొంగ తల అడ్డంగా ఊపి, "ఇలాంటి పెద్ద పెద్ద ఇళ్ళల్లో కాపలామనుషులు, వుంటారు. వేటకుక్కలు ఉంటాయి. తక్కువ డబ్బు దొరికినా, మనం దొంగ తనానికి చిన్న ఇళ్ళకే వెళ్ళాలి!" అని పాఠం చెప్పాడు.

ఒక ఇంట్లో వాళ్ళకు రెండువందల వరహాలు దొరికాయి. శివుడు సంతోషపడి, "ఈ డబ్బు మనద్దరం పంచుకుంటే, నెల రోజులపాటు శ్రమపడక్కరలేదు," అని అన్నాడు.

దొంగ తల అడ్డంగా ఊపి, "ఏ ఇంటికి కాపలా ఉండదో మనకు రహస్యంగా సమాచారం అందించే మనిషి ఒక డున్నాడు. వాడికి మనం యాభై వరహాలిచ్చుకోవాలి. ఈ విధికి కాపలావుండే రాజ భటుడు, మనం వస్తూవుండడం తెలిసి మనను చూడనట్లు నటించాడు. అందుకు వాడికొక యాభై వరహాలిచ్చుకోవాలి. ఈ ఇంట్లో దొంగతనం చేయటానికి అనుమతించినందుకు దొంగల నాయకుడికి యాభై



వరహాలిచ్చుకోవాలి. మిగిలిన డబ్బును మనం చెరిసమంగా పంచుకుని, గుడికి వెళ్ళి చెరొక పది వరహాలూ అమ్మవారికి కానుకగా ఇవ్వాలి. ఇకపోతే మనకు మిగిలేది మనిషికి పదిహేను వరహాలు!" అన్నాడు.

శివుడు దానికి ఎంతో సంతోషించాడు. కానీ తను ఇల్లుచేరాక వాడు వంటికి పట్టించిన నల్ల రంగునూ, నూనె జిడ్డునూ వదిలించుకునేందుకు సున్నిపిండి, కుంకుడుకాయలు పెట్టి వళ్ళంతా శుభ్రంగా తోముకునేందుకు రెండు గంటలసేపు పట్టింది. దొంగతనం చేసి వచ్చినప్పడల్లా అలా చేయాలంటే వాడికి



బెంగ పట్టుకున్నది. ఏ శ్రమా లేకుండా వీధికాపలా పేరుచెప్పి ఒక మూల పడు కుంటూ, దొంగల దగ్గర లంచాలు తినే రాజభటుడి జీవితం వాడికి సుఖమని పించింది.

అందువల్ల శివుడు మర్నాడు భటుడి వద్దకు వెళ్ళి, తనకూ అలాంటి ఉద్యోగం కావాలన్నాడు. రాజభటుడు వాడితో, "కొత్వాలు నాచేత ఇంటిచాకిరీ అంతా చేయించుకుంటాడు. అందుకే నేను బాధ్యత సరిగా నిర్వహించకపోయినా ఏమీ అనడు. నాకు లంచాలవల్ల బోలెడు ఆదాయం వస్తున్నది. కొత్వాలు ఇంట్లో నా చాకిరీ అంతా చేస్తానంటే, నేను నీకు

రెండు వందల వరహాలిస్తాను. చేస్తావా?" అన్నాడు.

"చాకిరీ నావల్లకాదు. నేను కొత్వాలునే అవుతాను. అందుకేం చేయాలి?" అని అడిగాడు శివుడు.

"కొత్వాలువు కాదలిస్తే, ఈ ఊళ్ళో చంద్రనాధుడనే శిక్షకుడున్నాడు. ఆయన వద్దకు వెళ్ళు." అని సలహా ఇచ్చాడు రాజభటుడు.

శివుడు చంద్రనాధుడి వద్దకు వెళ్ళాడు. ఆయన వద్ద రెండు వందలమంది శిష్యులున్నారు. ఆయన శివుడి కోరిక విని, "కొత్వాలు అంటే దొంగలను పట్టుకో గలగాలి. అందుకు బలం, తెలివి, చురుకుతనం అన్నీ వుండాలి. రెండు సంవత్సరాలపాటు ఏకాగ్రతతో అహో రాత్రులు నావద్ద విద్యాభ్యాసం చేస్తే కొత్వాలుగానీ, అందుకు సమానమైన పదవికానీ, నీకు తప్పక లభించగలదు," అన్నాడు.

అక్కడి పరిస్థితులన్నీ పరిశీలనగా చూశాక శివుడు, "ఇంత శ్రమ పడడం నావల్లకాదు. నేనుశిష్యుణ్ణికాక, మీలాగా శిక్షకుడినవుతాను, అందుకేం చేయాలి?" అని అడిగాడు.

"శిక్షకుడివి కావాలంటే, అందుకు నాలుగు సంవత్సరాలపాటు ఏకాగ్రతతో

విద్యాభ్యాసం చేయాలి," అన్నాడు చంద్ర నాధుడు.

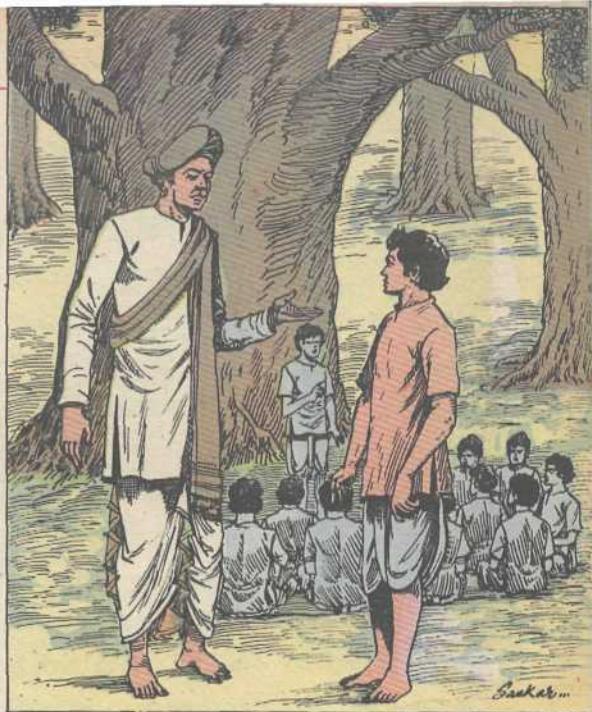
శివుడు కొంచెంసేపు ఆలోచించి, చంద్రనాధుడికి విషయంగా నమస్కరించి, "అయ్యా! తమరెంతో చదువు కున్నారు. శ్రమపడకుండా డబ్బు సంపాదించే మార్గం చెప్పలేరా?" అన్నాడు.

చంద్రనాధుడు వాడివంక జాలిగా చూసి, "నీకొరక న్యాయమైనది కాదు. కానీ, తీరేమార్గం ఒకటున్నది. ఈ ఊళ్ళో దేవయ్య అనే భాగ్యవంతుడున్నాడు. ఆయనవద్ద ఓపిగ్గా కూర్చుని ఉదయం రెండు గంటలూ, సాయంత్రం రెండు గంటలూ కథలు చెబితే, నీకు రోజుకు అయిదు పరహలిస్తాడు. వెళ్ళు!" అన్నాడు.

శివుడు, వెంటనే వెళ్ళి దేవయ్యను కలుసుకున్నాడు.

దేవయ్యది చాలా భారీ శరీరం. పెద్ద గదిలో పట్టెమంచంమీద పిప్పిళ్ళబస్త్రాల పడుకుని వున్నాయన. శివుడు చెప్పిన కథలు ఆయనకు నచ్చాయి. తన ఉద్యోగమూ శివుడికి నచ్చింది.

ఒకరోజు శివుడాయనతో, "నే నెదురు చూసిన అవకాశం వచ్చింది. ఇక నేను శాశ్వతంగా మీవద్దనే స్థిరపడిపోతాను," అన్నాడు సంతోషంగా.



దేవయ్య అదేలా నవ్వి, "నాకూ నీ కథలు నచ్చాయి. కానీ ఎల్లకాలం ఇలా సాగదు!" అన్నాడు.

"ఎందుకని? మీదగ్గిర డబ్బులయిపో వచ్చాయా?" అనడిగాడు శివుడు.

ఆ ప్రశ్నకు దేవయ్య పెద్దగా నవ్వి, "కూర్చుని తిన్నా అయిదు తరాలదాకా తరగని ఆస్తినాది! నాకు డబ్బు సమస్య లేదు. కానీ, చిన్నతనం నుంచి సోమరినై ఏ పనీ చేయకుండా వుండడంవల్ల, నేనిలా మహాకాయుడనై, నా పళ్ళు నాకే బరువని పించేలా ఉన్నాను. ఇందువల్ల నాకెన్నో రోగాలు. వైద్యుడు వచ్చి నాకు మందు లిస్తున్నాడు. కొంత బరువు తగ్గితేకానీ ఏ

మందులూ పనిచేయవని ఆయనచెప్పాడు. బరువు తగ్గడం కోసం తిండి తగ్గించి, ద్రవపదార్థాలే పుచ్చుకుంటూ ఆకలిని మరచిపోవటానికి, నీ చేత కథలు చెప్పించుకుంటున్నాను. కాస్త బరువు తగ్గితే వైద్యుడు, కొత్తవైద్యం మొదలు పెడతానన్నాడు. అది మొదలుపెడితే నీ కథలు వినడానికి వీలుండదు," అని అన్నాడు.

"ఎందుకు వీలుండదు?" అన్నాడు శివుడు.

దానికి దేవయ్య చిన్నగా మూలిగి, "ఇప్పుడు నాకు మంచందిగి నడవాలంటేనే కష్టంగా ఉంది. కాస్త బరువు తగ్గితే లేచి నడవగలుగుతాను. అప్పుడు రోజూ ఉదయం రెండు గంటలూ, సాయంత్రం రెండు గంటలూ, నేను ఇంటి పెరట్లో మొక్కలకు నీళ్ళు పోస్తూండాలి. అదే కొత్తవైద్యం. ఈవైద్యం వల్ల నాకు వారం పదిరోజుల్లోనే ఒళ్ళు తేలికపడుతుందట. ఈవైద్యం మాననంత

కాలం, నా ఆరోగ్యానికి ఎటువంటి చిక్కు ఉండదంటున్నాడు వైద్యుడు," అన్నాడు.

వెంటనే శివుడు అశ్చర్యంగా, "రెండు పూటలా మొక్కలకు నీళ్ళుపోయడమా? అబ్బో, ఎంత శ్రమ! ఎంత కష్టం!" అన్నాడు.

"అంత శ్రమ పడకపోవడంవల్లనే, ఇప్పుడు ముప్పొద్దులా మంచం మీదే వుండి, ఆరోగ్యం లేక బాధపడుతున్నాను. అనారోగ్యంతో బాధపడుతూ కూర్చోవడం కంటే, శ్రమపడుతూ ఆరోగ్యంగా వుండడమే మంచిది కదా!" అన్నాడు దేవయ్య.

ఆ జవాబుతో శివుడికి జ్ఞానేదయ మైంది. వాడు దేవయ్య అవసరం తీరే దాకా అక్కడ వుండి, తరవాత తనను పెంచి పెద్దచేసిన రాఘవయ్య ఇంటికే వెళ్ళి, ఆయన చెప్పినవన్నీ చేస్తూ పని మంతుడని పేరుపొంది కలకాలం సుఖంగా జీవించాడు.





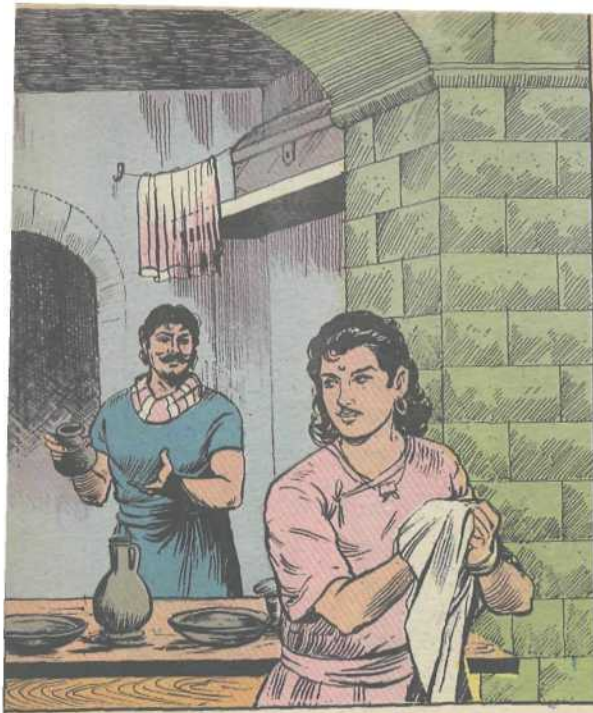
[యువరాజు విద్యావతిని కనుగొనడానికి బయలుదేరిన మహేంద్రనాథుడికి అరణ్యమధ్యంలో ఒక సన్యాసి కనిపించి మహిమ గల ఉంగరాన్ని ప్రసాదించాడు. అక్కడినుంచి ప్రయాణం కొనసాగించిన మహేంద్రనాథుడికి కొండమీద ఒక బ్రహ్మాండమైన భవనం కనిపించింది. ఆ భవన ద్వారపాలకుడు ఆ రాత్రి అక్కడే గడపటానికి అతనికి ఆశ్రయమిచ్చాడు.—తరవాత]

ఆ రాత్రి చాలా సేపు రకరకాల ఆలోచనలతో గడిపిన మహేంద్రనాథుడికి, మార్గమధ్యంలో కనిపించిన సన్యాసి గుర్తుకు రాగానే, ఆయన ఇచ్చిన ఉంగరాన్ని ఒక సారి తాకి చూసుకున్నాడు. అర్థరాత్రి దాటిన తరవాత అలాగే నిద్రపోయాడు. తెల్లవారుకూ ఉండగా మేలుకుని లేచి కూర్చున్నాడు. చుట్టుపక్కల ఒకే హడావుడిగా ఉన్నది. అంతలోనే ద్వార

పాలకుడు రెండు పళ్ళాలనిండా అహారం తెచ్చి మహేంద్రనాథుడి ముందుంచాడు. ఇద్దరూ కలిసి భోజనం చేసి చేతులు కడుక్కుంటున్నప్పుడు, మహేంద్రనాథుడు, “మీ యజమాని వచ్చాడు కదా?” అని అడిగాడు.

ద్వారపాలకుడు ఆశ్చర్యంతో కనుబొమలు పైకెత్తి, “ఆ సంగతి నీకెలా తెలిసింది?” అని అడిగాడు.

“చందమామ”



“రాత్రి నిద్రపోతుండగా ద్వారం గెలుసులను ఎవరో కదిలించడం లీలగా విన్నాను. ఇప్పుడు ఎక్కడ చూసినా ఒకే హడావుడిగా ఉన్నది కదా? ఆ కారణం గానే మీ యజమాని వచ్చాడని ఊహించాను,” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

అవునన్నట్టు తల ఊపాడు ద్వార పాలకుడు.

“ఇకపైన నేను ఇక్కడ ఉండడం నీకుకష్టం కలిగించవచ్చు. నేనిక బయలు దేరతాను,” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“మాయజమాని వచ్చినమాట నిజమే కాని, ఆయన ఇటువైపు రానే రాడు. కాబట్టి నువ్వేమీ తొందరపడనవసరం

లేదు. ఇక్కడ ఒకటై రెండు రోజులు విశ్రాంతి తీసుకుని నీ ప్రయాణం కొనసాగించవచ్చు. ఈలోగా ఇక్కడే ఏదైనా ఉద్యోగం దొరుకుతుందేమో ప్రయత్నించి చూస్తాను,” అన్నాడు ద్వారపాలకుడు.

“నీ ఉపకారం మరువరానిది. మీ యజమాని కనికరించి నాకేదైనా ఉద్యోగం ఇస్తే ఇక్కడే మరికొన్నాళ్ళు గడుపుతాను. లేదా నీకు ఏమాత్రం ఇబ్బంది కలిగించకుండా రేపే నా ప్రయాణం కొనసాగిస్తాను,” అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

“ఆ సంగతి నాకు వదిలి, నువ్వు నిశ్చింతగా విశ్రాంతి తీసుకో. తగిన సమయం చూసి మాయజమానిని కలుసుకుని, నీ ఉద్యోగం సంగతి అడుగుతాను,” అనిచెప్పి ద్వారపాలకుడు అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

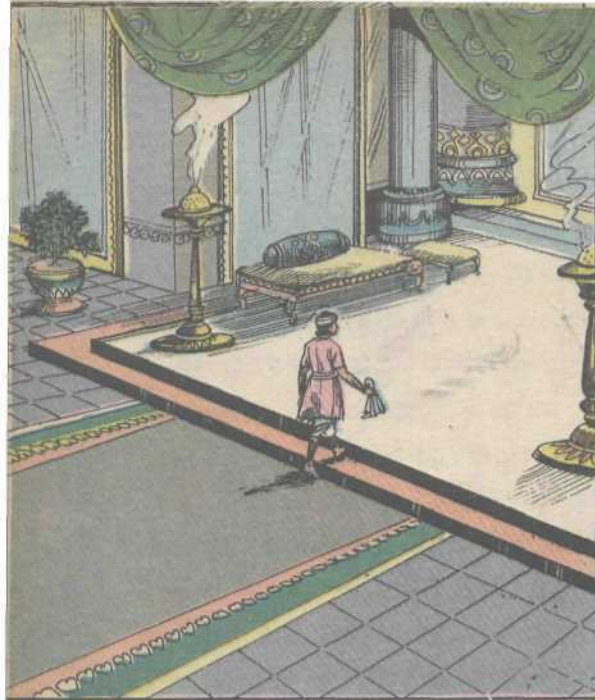
మహేంద్రనాథుడు ఆ గదిలోనే కూర్చుని, ఒక కిటికీగుండా వెలుపలికి చూడసాగాడు. అక్కడి వాతావరణాన్ని చూడగానే మెరుపులా అతనికొక ఆలోచన వచ్చింది. హడావుడిగా పనులు చేసుకుంటూన్న సేవకులతో తనూ కలిసిపోయి నట్టయితే, భవనం వెలుపలా, లోపలా పరిశీలించి చూసే అవకాశం లభిస్తుంది. అలాగే ద్వారపాలకుడు చెప్పిన కొత్తగా వచ్చిన ముఖ్యమైన స్త్రీ ఎవరో తెలుసుకో

పచ్చు. వెంటనే మహేంద్రనాథుడు అక్కడున్న ఒక బట్టను తీసి తలకు చుట్టుకుని గుట్టుచప్పుడు కాకుండా సేవకుల మధ్యకు వెళ్ళిపోయాడు. సేవకులందరూ వారివారి పనులలో నిమగ్నులై ఉన్నారు. కొందరు ఉద్యానవనంలోని అందమైన విగ్రహాలను తుడుస్తున్నారు. మరికొందరు మొక్కలకు నీళ్ళు పడుతున్నారు; వాటిని అందంగా తీర్చిదిద్దుతున్నారు. ఇంకా కొందరు భవనం కిటికీలను, తలుపులను తుడుస్తున్నారు. ఒక్కరుకూడా మహేంద్రనాథుణ్ణి గుర్తించలేదు. అతడు కొంతసేపు ఉద్యానవనంలో పనిచేసి, మెల్లగా భవనాన్ని సమీపించాడు. కిటికీలనూ, తలుపులనూ తుడుస్తూ భవనంలోపలికి వెళ్ళాడు.

భవనం గదులన్నీ శుభ్రంగానూ, ఖాళీగానూ ఉన్నాయి. కొన్ని గదుల తలుపులు మూసి ఉన్నాయి. కిటికీలగుండా లోపలికి తొంగిచూశాడు. లోపల గోడలకు నిలువుటద్దాలు అమర్చబడి ఉన్నాయి. వాటితో పాటు అక్కడక్కడా రకరకాల ఆద్దాలు చిన్నవీపెద్దవీ చాలాకనిపించాయి.

మహేంద్రనాథుడు కొంతసేపు అలా పరిశీలించి చూసి, పక్కన ఒక చిన్న మార్గం కనిపించగానే అటుకేసి వెళ్ళి, తలుపులు సగం తెరుచుకుని ఉన్న ఒక గదిని సమీపించాడు. ఆ తలుపులను తెరచుకుని లోపలికి అడుగుపెట్టాడు. విశాలమైన ఆ గదినిండా నిలువుటద్దాలు ఉన్నాయి. ఒక వైపున చక్కని దేవి





విగ్రహం కనిపించింది. ఆ విగ్రహానికి సమీపంలో పట్టుకంబలి పరచిన నేలమీద ముగ్గురు వృద్ధులు కూర్చుని ఉన్నారు. ముగ్గురూ ఒకేవిధమైన కాషాయాంబరాలు ధరించి ఉన్నారు. ఇద్దరు ఏవో ప్రాచీన కాళపత్రగ్రంథాలను దీక్షిగా పరిశీలిస్తున్నారు. మరొక వృద్ధుడు నేలమీద గీసిన పెద్దపెద్ద గీతలను పరిశీలిస్తున్నాడు. తలుపు తెరిచిన చప్పుడు వినగానే, "ఎవరు నువ్వు? ఎందుకిలా వచ్చావు?" అని అడిగాడు ఒక పండితుడు.

"గదిని శుభ్రంచేయడానికి వచ్చాను స్వామీ! తమకు ఇబ్బంది కలిగించి

నందుకు క్షమించండి. తరవాత వచ్చి, శుభ్రం చేస్తాను," అంటూ మహేంద్రనాథుడు ఆయనకు వంగి నమస్కరించి అడుగు వెనక్కు వెళ్ళాడు.

"ఈ గది శుభ్రంగానే ఉన్నది. నువ్వేమీ శుభ్రం చేయనవసరంలేదు. వెళ్ళు!" అన్నాడు వృద్ధులకు.

"చిత్తం, స్వామీ!" అని మహేంద్రనాథుడు ఆయనకు మరొకసారి వినయంగా నమస్కరించి, వెనుదిరిగి గదినుంచి వెలుపలికి వచ్చాడు.

మహేంద్రనాథుడు వేగంగా ద్వారపాలకుడి గదిని చేరుకున్నాడు. కొంత సేపటికి ద్వారపాలకుడు, "బాగా విశ్రాంతి తీసుకున్నావా?" అంటూ లోపలికి అడుగుపెట్టాడు.

"అర, ఈ చుట్టుపక్కల సేవకుల్లు హడావుడిగా పనులు చేసుకుంటున్నారు. వాళ్ళను చూస్తూ కూర్చున్నాను. పొద్దు పోయిందే తెలియలేదు. నువ్వు మీ యజమానిని చూశావా?" అని అడిగాడు మహేంద్రనాథుడు.

"మా యజమాని ఈసారి ఒంటరిగా రాలేదు. మరొక ముగ్గురు పెద్దలను వెంట బెట్టుకుని వచ్చాడు. వాళ్ళు జ్యోతిష్కులులాగా ఉన్నారు. వాళ్ళతో కలిసి మధ్యాహ్నం భోజనం చేశాక మా యజ





మాని ఆయన గదిలోకి వెళ్ళాడు. అందు వల్ల ఆయనను చూడటానికి సాధ్య పడలేదు. సాయంకాలం ఉద్యానవనానికి వస్తాడు. అప్పుడే మాట్లాడాలి," అనిచెప్పి ద్వారపాలకుడు అలాగే పడుకుని కొంత సేపటికల్లా నిద్రపోయాడు.

మహేంద్రనాథుడు ఆ తరవాత కిటికీ దగ్గరికి వెళ్ళి, వెలుపలికి చూస్తూ కూర్చున్నాడు. సూర్యాస్తమయానికి కొంత సేపు ఉండనగా, ఎవరో ఒకవ్యక్తి ఉద్యాన వనంకేసి రావడం కనిపించింది. అతడు పొడవాటి అంగరఖా ధరించి ఉన్నాడు. పొడవాటి జుట్టు ఉన్నదిగాని గడ్డంమాత్రం పొట్టిగా ఉన్నది. రూపం స్పష్టంగా కని

పించడం లేదు కాని, అతని నడకలో రాచ రీతి ఉట్టిపడుతున్నది. అతడే ఆ భవనం యజమాని అయివుంటాడని మహేంద్రనాథుడు ఊహించాడు. అతడు ఒకటి రెండుసార్లు ద్వారపాలకుడి గదికేసి చూడడం మహేంద్రనాథుడు గమనించాడు. వెంటనే అతడు నిద్ర పోతున్న ద్వారపాలకుణ్ణి తట్టిలేపి, "మిత్రమా! మీ యజమాని ఉద్యానవనం లోకి వచ్చాడు. ఆయన నీకోసం చూస్తున్నట్లున్నది," అన్నాడు.

ద్వారపాలకుడు ఉలిక్కిపడి లేచి కిటికీగుండా బయటికి చూసి, "అవు నవును, ఆయనే మా యజమాని. ఆయన నిన్ను చూడలేదుగదా?" అన్నాడు.

"లేదు! నేను లోపలే ఉన్నాను. గదినుంచి వెలుపలికి పోలేదు!" అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

ద్వారపాలకుడు హడావుడిగా తలపాగా ధరించి, ఉద్యానవనంలోకి వెళ్ళి, యజ మానికి నమస్కరించాడు. యజమాని, ద్వారపాలకుడూ ఏవో మాట్లాడుకోవడం మహేంద్రనాథుడికి కనిపించింది. యజ మాని చేయెత్తి భవనం అవతలివైపుకు చూపుతూ ఏదో చెప్పాడు. ద్వారపాలకుడు వంగి నమస్కరించి వెనుదిరిగాడు. యజ మాని భవనంలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

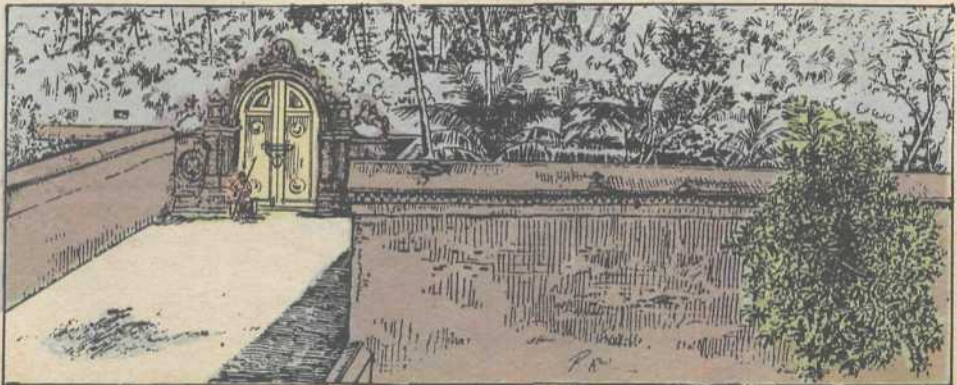
చీకటి పడుతూండగా, ద్వారపాలకుడు వచ్చి మహేంద్రనాథుణ్ణి చూసి నవ్వుతూ, "నీకొక శుభవార్త! మా యజమాని భవనానికి అవతలివైపున ఉన్న ద్వారపాలకుణ్ణి మార్చమన్నాడు. అవతలివైపున అందరూ స్త్రీలే ఉంటారు. అక్కడ కాపలా ఉండడానికి నీకు సమ్మతమైతే..." అనే మాటను పూర్తిచేసేలోగా, "తప్పక ఉంటాను. ఈరోజే ఆ ఉద్యోగంలో చేరతాను," అన్నాడు మహేంద్రనాథుడు.

"మంచిది. నాతోరా మిత్రమా! నేను నిన్ను అక్కడికి తీసుకువెళతాను. అటువైపు సాధారణంగా మనుమలెవరూరారు. తలుపులు ఎప్పుడూ మూసే ఉంటాయి!" అంటూ ద్వారపాలకుడు దివిటీ వెలిగించి, తీసుకుని ముందు నడవసాగాడు. మహేంద్రనాథుడు అతణ్ణి అనుసరించాడు. ఇద్దరూ కొంతదూరం నడిచాక కిందికి మెట్లు కనిపించాయి. వాటిగుండా మరికొంత దూరం నడిచాక గెలుసులు బిగించిన ఇనుపద్వారం కనిపించింది.

అక్కడి నుంచి భవనం అంత స్పష్టంగా కనిపించడంలేదు. ద్వారపాలకుడు, "ఇక్కడ పెద్దగా పనివిదీ ఉండదు. నేను నీకు కావలసిన ఆహారం తెచ్చి పెడతాను. పొద్దున నేను రాగానే నువ్వు వెళ్ళి నాగదిలో విశ్రాంతి తీసుకోవచ్చు. ఈ దివిటీ ఇక్కడే ఉండనీ, జాగ్రత్త సుమా!" అని హెచ్చరించి వెళ్ళాడు.

దాదాపు రెండు గంటలు గడిచాక ద్వారపాలకుడు ఆహారం తెచ్చాడు. మహేంద్రనాథుడు భోజనం చేసిన తరువాత, ద్వారపాలకుడు తాళంచెవి ఒకటి అందిస్తూ, "దీనిని జాగ్రత్తగా ఉంచు. తలుపు తెరుచుకుని వెళ్ళేవు సుమా! అంతా కీకారణ్యం. దారితెన్ను కనిపించదు," అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

అతడు వెళ్ళాక మహేంద్రనాథుడు ఆ భవనంలో ఉన్న స్త్రీ యువరాణా? కాదా అన్న విషయం తెలుసుకోవడం ఎలాగా అని ఆలోచిస్తూ, జాగ్రత్తగా అక్కడే కూర్చున్నాడు. —(ఇంకావుంది)



వస్త్రాదుకాపలా!

మల్లన్న అనేవాడు గ్రామంలో పెరుమోసిన వస్త్రాదు. వాడు చాలా కుస్తీపోటీలలో పాల్గొని, ఎందరో వస్త్రాదులను చిత్తుచేసి, అనేక బహుమతులు సంపాదించాడు. ఇదంతా ఎరిగి వున్న గ్రామాధికారి, వాడు అడిగిందే తడవుగా, గ్రామకచ్చేరికి కాపలాదారుగా నియమించాడు.

ముమ్మరంగా శిస్తు వసూలయి, సొమ్ము కచ్చేరిలో భద్రపరచిన తరువాత, దొంగలు ఒక రాత్రి, కచ్చేరి కాళాలు పగుల గొట్టి, సొమ్ముంతా దోచుకుపోయారు.

గ్రామాధికారి, మల్లన్నను పిలిచి, కోపంగా, “అంతమంది దొంగలను పట్టలేకపోలే పోయావు, కనీసం వాళ్ళను ఎదిరించినట్టయినా లేదు. ఏమిటి కారణం?” అని ప్రశ్నించాడు.

అందుకు మల్లన్న, “అయ్యా! నేను కుస్తీపోటీలలో పాల్గొనే ప్రతిసారి ముందుగా చుట్టూ చేరిన జనం, నన్ను తులలతో, చప్పట్లతో ఉత్సాహపరుస్తారు. అప్పుడే నాకు ఎదుటివాణ్ణి చిత్తు చేయాలన్న అవేశం వస్తుంది. రాత్రి దొంగలు సొమ్ము దోచుకునేటప్పుడు, వాళ్ళను ఎదిరించడానికి అలా ఉత్సాహపరిచినవాళ్ళవరూ లేరు, ఏం చేసేది?” అన్నాడు మీసాలు మెలివేసుకుంటూ.

ఆ బాబుతో గ్రామాధికారికి, వ్యక్తుల స్వభావాన్ని గమనించకుండా, అకారాన్నిబట్టి బాధ్యతలను అప్పగించడం ఎంత పొరబాటో అర్థమైంది.

—వారణాసి రామక్రిష్ణ

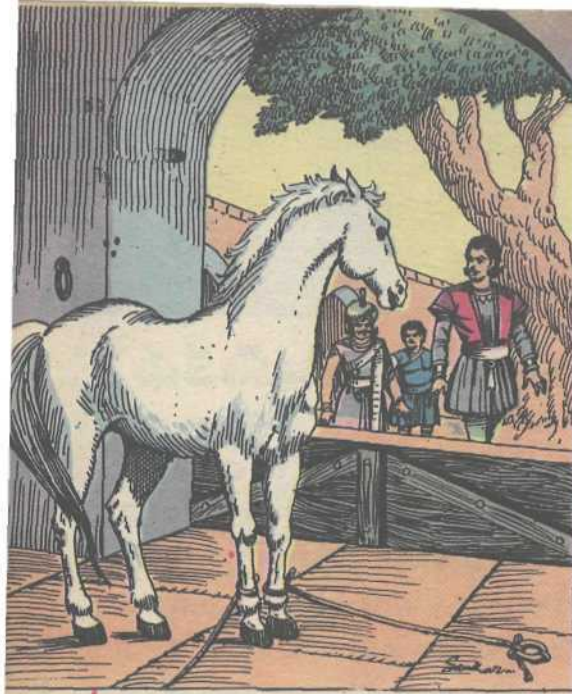




అంగరక్షకుడి కథ

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవసాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నువ్వు ఏ దివ్యశక్తుల్ని అశించి, ఇటువంటి కఠోర పరిశ్రమకు పూనుకున్నావో, నాకు తెలియదు. కానీ శ్రమకూ, సాహసానికీ తగ్గ ప్రతిఫలం ప్రతిసారి లభిస్తుందనుకోవడం పొరపాటు. కొంతమంది దురదృష్టవంతులు పట్టుదలతో ఎంత కృషి చేసినా, అశించిన స్థాయికి ఎదగలేరు. మరికొంతమంది అదృష్టవంతులు అయాచితంగా అత్యున్నతస్థాయికి ఎదుగుతారు. ఇందుకు నిదర్శనంగా, ఎంతో ధైర్యవంతుడై వుండి ఒక్కొక్కసారి అనూహ్యంగా విరికితనంతో ప్రవర్తించే, జయసింహుడనే అంగరక్షకుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ

బేతాళ కథలు



తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు :

వైశాలీరాజ్యాన్ని విలాసవర్మ అనే రాజు పాలించేవాడు. ఆయనకు మగ సంతానం లేదు. ఒకే ఒక్క కుమార్తె. ఆమెపేరు మృణాలిని. యుక్తవయస్కురాలయిన కుమార్తెకు తగిన వరుణ్ణిచూసి వివాహం జరిపిస్తే, తన బాధ్యత తీరిపోతుందని భావించాడు మహారాజు.

మహారాజుకు జయసింహుడనే యువకుడు అంగరక్షకుడుగా పనిచేసేవాడు. కండలు తిరిగిన శరీరంతో పోతపోసిన కంచువిగ్రహంలా ఉండే జయసింహుణ్ణి కత్తియుద్ధం, మల్లయుద్ధం, ముష్టి

యుద్ధాల్లో ఓడించగల వీరులు ఆ రాజ్యంలోనే లేరని ప్రతీతి. మహారాజుకు, జయసింహుడంటే ప్రత్యేకమైన అభిమానం. రాకుమార్తె మృణాలిని, జయసింహుడూ మూగగా పరస్పరం ప్రేమించుకోసాగారు. కానీ ఈ విషయం మహారాజుకు తెలియదు.

ఇలా వుండగా, ఒకనాడు పాటలీపుత్ర యువరాజు దీప్తివర్మ దేశాటన చేస్తూ, వైశాలీ నగరానికి వచ్చాడు. మహారాజు విలాసవర్మ, అతణ్ణి సగౌరవంగా రాజభవనానికి ఆహ్వానించాడు. విలాసవర్మకు యువరాజు దీప్తివర్మను అల్లుణ్ణి చేసుకోవాలనే కోరిక చాలారోజులుగా ఉన్నది. వెతకబోయిన తీగ కాలికి తగిలినట్లుగా సంబరపడిన విలాసవర్మ, దీప్తివర్మకు అంతఃపురంలో ఒక ప్రత్యేక మందిరాన్ని కేటాయించి, సకలసదుపాయాలూ కలుగజేశాడు.

ఒకరోజు సాయంత్రం మహారాజు విలాసవర్మ, దీప్తివర్మను వెంటబెట్టుకుని తన అశ్వ, గజశాలల వద్దకు వెళ్ళాడు. అశ్వశాలలో ఒకమూల ప్రత్యేకంగా కట్టివేయబడిన ఒక తెల్లగుర్రాన్ని చూసి ముచ్చటపడిన దీప్తివర్మ, "అహా, గుర్రమంటే ఇలా ఉండాలి! నేను ఇప్పుడే దీన్ని ఎక్కి స్వారీచెయ్యదలిచాను," అన్నాడు.

ఈ మాటలకు మహారాజు కంగారుపడి,
 "తొందరపడకు నాయనా! ఇది అశ్వ
 శాలకు వచ్చి వారం రోజులయింది. అశ్వ
 శిక్షకులు ఎంత ప్రయత్నించీ, ఇంత
 వరకూ దీన్ని మచ్చిక చెయ్యలేకపోయారు.
 అయితే, నా అంగరక్షకుడు జయసింహు
 డెక్కడె వచ్చిన రోజునే దీన్ని ఎక్కి,
 అదుపులోపెట్టి స్వారీచేసిన మొనగాడు,"
 అని హితవు చెప్పాడు.

ఆ సమయంలో పక్కనే ఉన్న అంగ
 రక్షకుడు జయసింహుడు కల్పించుకుని,
 "మీరీ గుర్రాన్ని అంతగా స్వారీ చేయ
 దలిస్తే, మీవెంట రావటానికి నన్ను
 అనుమతించండి," అన్నాడు విनయంగా.

దీప్తివర్మ, జయసింహుడికేసి తిరస్కా
 రంగా చూసి, "ఓహో, నువ్వంతటి
 మొనగాడివా!" అంటూ గుర్రం కట్టు
 విప్పి, ఎగిరి దానిమీద కూర్చున్నాడు.

వెంటనే గుర్రం వాయువేగంతో దోడు
 ప్రారంభించింది. అది కాసేపు అడ్డ
 దిడ్డంగా పరిగెత్తి, చివరకు దీప్తివర్మను
 ఒక రాళ్ళగుట్టమీద కూలదోసింది. అతడి
 తలకూ, శరీరానికి బలమైన గాయాలు
 తగిలినై.

భటులు దీప్తివర్మను రాజభవనానికి
 చేర్చారు. జరిగిన దానికి మహారాజు చాలా
 విచారపడ్డాడు. రాజవైద్యుడు, దీప్తివర్మకు



చికిత్స ప్రారంభించి, వారం రోజుల్లో
 అతడి గాయాలు మానేలా చేయగలిగాడు.
 అయినా దీప్తివర్మ బాగా నీరసించిపోయి,
 నడవలేని స్థితిలో ఉన్నాడు.

ఈ పరిస్థితుల్లో ఒకనాడు, అతణ్ణి
 పరామర్శించేందుకు మహారాజు వచ్చాడు.
 ఆయన వెంట రాకుమారి మృణాలిని,
 అంగరక్షకుడు జయసింహుడు వున్నారు.
 దీప్తివర్మ, జయసింహుడికేసి కోపంగా
 చూస్తూ, "జయసింహ! నిన్ను గురించి
 వాళ్ళూ, వీళ్ళూ చెప్పకోవటం నా చెవిన
 పడింది. రాజ్యంలోనే నువ్వు ఎదురులేని
 మహావీరుడివట! నిజంగా అంతడివాడివే
 అయితే, నాతో ద్వంద్వ యుద్ధానికి గానీ,



కత్తి యుద్ధానికి గానీ రా. నన్ను గెలిచావంటే, నువ్వీ రాజ్యంలోనే కాదు, లోకంలోనే వీరాధి వీరుడవనిపించుకోగలవు." అన్నాడు.

బాగా కాలు కదల్చలేని స్థితిలో, జయసింహుడితో కత్తియుద్ధమా? అనుకుని, ఆశ్చర్యపోయాడు, మహారాజు. రాకుమారి మృణాలిని, జయసింహు డేమని జవాబిస్తాడో విచారించుకుంటూ హలంగా అతనికేసి చూడసాగింది.

జయసింహుడు కాసేపు మౌనంగా వూరుకుని, "యువరాజు! నిస్సందేహంగా మీరు మహావీరులే! అందువల్లనే, అస్వస్థత నుంచి కోలుకోకుండానే, నాతో పోటీకి

సిద్ధపడుతున్నారు. కానీ, ప్రస్తుతం మీతో పోటీకి దిగలేని నా ఆశక్తతకు, నన్ను మన్నించండి," అన్నాడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు, మహారాజు విలాసవర్మ ఒకనాడు పదిమంది భటుల్ని వెంటబెట్టుకుని, రథంలో వేటకు బయలుదేరాడు. ఎప్పటిలా అంగరక్షకుడు జయసింహుడు, ఆయన్ను వెన్నంటే ఉన్నాడు.

ఒకచోట—ఎత్తుగా పెరిగిన గుబురు పొద చాటున పొంచివున్న పులి ఒకటి గాండ్రిస్తూ, మహారాజు మీదికి లంఘించింది. మహారాజు నిశ్చేష్టుడయ్యాడు. భటులు ఎక్కిన గుర్రాలు పులిగాండ్రింపు విని, చెల్లాచెదురుగా పారిపోయాయి. జయసింహుడు ఒరలోనుంచి కత్తి దూసే వ్యవధి లేనందున, ఒట్టి చేతులతోనే పులిని ఎదుర్కొన్నాడు. అతను ఎంతలాఘవంగా పోరాడినా పులి పంజాదెబ్బలు తప్పించుకోలేకపోయాడు. అయితే, అతడి పిడుగుల్లాంటి ముష్టిఘాతాలకు పులి వెన్నూ, కంఠనాళాలు బద్దలైపోవడంతో, అది నేలకొరిగి బాధతో గిలగిలా తన్నుకోసాగింది.

మహారాజు రథం దిగి, జయసింహుణ్ణి అనందంతో కోగలించుకుని, "జయసింహ! నీవంటి మహావీరుడు నా అంగరక్షకుడై

నందుకు గర్విస్తున్నాను. నువ్వు ఏదైనా సరే కోరుకో, సంతోషంగా ఇస్తాను," అన్నాడు.

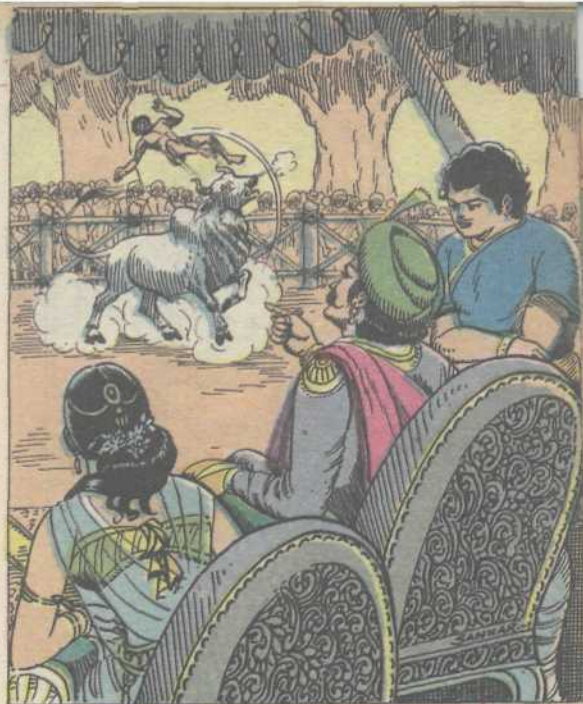
"ప్రభూ! నేను నా ఉద్యోగధర్మాన్ని సక్రమంగా నిర్వహించడం, ఘనకార్యంగా భావించడంలేదు!" అన్నాడు జయసింహుడు వినయంగా.

అందరూ రాజధాని చేరాక, మహారాజు స్వయంగా రాజవైద్యుడికి చెప్పి, జయసింహుడి గాయాలకు చికిత్సచేయించాడు. ఒక పక్షంరోజుల్లో జయసింహుడు పూర్తిగా కోలుకున్నాడు.

ఆ తరువాత రెండు నెలలకు, ఎప్పటిలాగా ఆ విడుకూడా రాజధానిలో వసంతోత్సవాల సందర్భంగా వివిధ పోటీలు నిర్వహిస్తున్నారు.

ఒక మైదాన ప్రదేశంలో, రక్షణకోసం వలయాకారంగా నిర్మించిన వెదురుకర్రల మధ్య, మదించిన ఒక ఎద్దు నిలబడి ఉన్నది. మహారాజు, రాకుమారి మృణాలిని కొంచెం ఎత్తయిన ఆసనాల మీద కూర్చున్నారు. చుట్టూ నగర పౌరులు అమితోత్సాహంతో గుంపులు, గుంపులుగా నిలబడ్డారు.

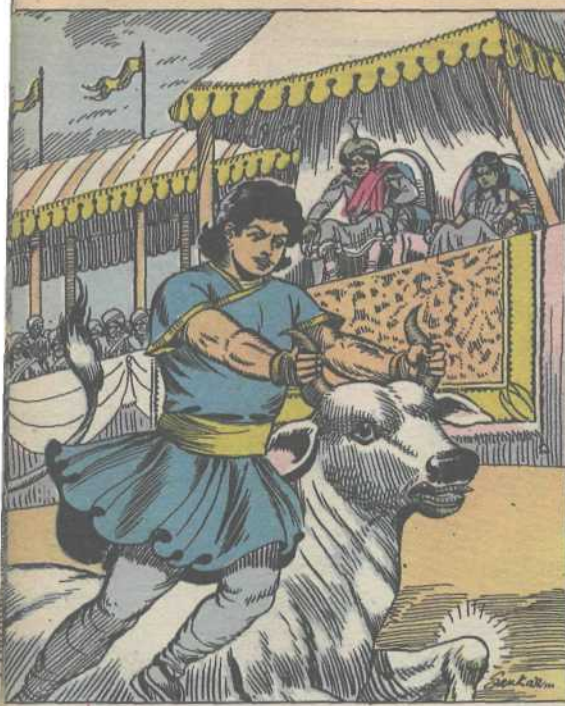
ముందుగా ఆస్థాన మల్లుడు జయభేరుడు, ఎద్దుతో పోరాడేందుకు బరిలో దిగాడు. జనమంతా ఉత్సాహంగా ఈలలు వేస్తూ, మల్లుడిని ప్రోత్సహించారు.



అంతలో మెరుపు వేగంతో తన మీదికి వచ్చిన ఎద్దు కొమ్ములను వదిలి పట్టుకున్నాడు, మల్లుడు. ఎద్దు బుసలు కొడుతూ ఒక్క ఊపున అతణ్ణి పైకిలేపి, క్షణాలలో ప్రేక్షకుల మధ్యకు విసిరి వేసింది.

ఆ తరువాత బరిలోకి దిగిన నగర రక్షకుడు మార్తాండకేతుడు కూడా అలాంటి దుస్థితకే పాలయ్యాడు.

అప్పుడు మహారాజు, జయసింహుడితో, "నువ్వు మహావీరుడివి, అలస్యమెందుకు? ఒట్టి చేతులతో పులిని చంపిన నీకు, ఈ మదించిన ఎద్దు ఏపాటి! ఊ, బరిలోకి దిగు," అన్నాడు.



“క్షమించండి ప్రభూ! నేను ఈ ఎద్దుతో పోరాడేందుకు సిద్ధంగా లేను,” అన్నాడు జయసింహుడు.

ఇంతలో ఒక విచిత్రం జరిగింది. మహారాజు తన భుజాలచుట్టూ కప్పుకున్న ఎర్ర కాలువా, ఎద్దును ఆకర్షించి, దాన్ని రెచ్చగొట్టింది. ఎద్దు చుట్టూవున్న వెదురు కర్రల కంచెను చెంగున దూకి, అడ్డుగా వున్న జనాన్ని కుమ్ముతూ, మహారాజు కేసి వెళ్ళింది.

ఇది చూస్తూనే మహారాజు నిలాప్రతి మలా అసనానికి అంటిపెట్టుకుపోయాడు. రాకుమారి భయంతో కెవ్వమంటూ అరిచి స్పృహ కోల్పోయింది.

మహారాజు పక్కన నిలబడి వున్న జయసింహుడు కుప్పించి ముందుకు దూకి, ఎద్దు కొమ్ములు రెండూ బిగించి పట్టుకుని, దాని గుండెలమీద బలంగా తన్నాడు. ఆ దెబ్బకు ఎద్దు పక్కకు వరిగింది. అదే అదనుగా జయసింహుడు దాని ముందుకాళ్ళు రెండూ మెలిపెట్టి, తలతో దాని ముట్టెను గట్టిగా ఢి కొట్టాడు. ఎద్దు చిన్నగా రంకెవేసి లేవబోయి, కాళ్ళల్లో ఒకటి విరిగిపోవడంతో పక్కకు పడిపోయింది. దాని ముక్కుకోళ్ళనుంచి నెత్తురు స్రవించసాగింది.

ఇదిచూసి చుట్టూవున్న జనులు, జయసింహుడికి జేజేలు పలికారు. మహారాజు జయసింహుణ్ణి గుండెలకు హత్తుకుని, “జయసింహా! మరొకసారి నా ప్రాణానికి నీ ప్రాణం అడ్డువేశావు, ఎంతో కృతజ్ఞుణ్ణి. ఈ పోటీలో నిన్ను విజేతగా ప్రకటిస్తున్నాను,” అన్నాడు.

దానికి జయసింహుడు గంభీరంగా, “అసలు బరిలోకి దిగి ఎద్దుతో పోరాడని నేను విజేతనెలా అవుతాను, ప్రభూ! ముందు, గాయపడిన ఎద్దుకు చికిత్స చేయించండి!” అన్నాడు.

మహారాజు చిరునవ్వునవ్వి, “ప్రాణం రక్షించిన మహా వీరుడివైన నీకు నా కుమార్తెనిచ్చి వివాహం చేసి నీ రుణం

తీర్పుకోవాలనుకుంటున్నాను. నీకు సమ్మతమేనా, జయసింహ?" అని ప్రశ్నించాడు.

"అందుకు అర్హుణ్ణి తమరు భావిస్తే, మృణాళినీదేవికి ఎటువంటి అభ్యంతరమూ లేకపోతే, నాకు సమ్మతమే," అని అన్నాడు జయసింహుడు.

మహారాజు కుమార్తెకేసి తిరిగి చూశాడు.

ఆసరికి మూర్ఛ తేరుకున్న మృణాళిని తల వంచుకుని మునిముని నవ్వులతో తన అంగీకారాన్ని తెలిపింది.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, రాకుమారి మృణాళినిని వివాహమాడి, ఆమె తండ్రి తదనంతరం వైశాలీరాజ్యానికి రాజు కాగల అర్హత, పాటలీపుత్ర యువరాజయిన దీప్తివర్మకు ఉన్నట్టు తెలుస్తూనే ఉన్నదిగదా? అతడు సాహసి, ధైర్యవంతుడు. ఇందుకు నిదర్శనం— ఎంతో తెగువతో, అంతవరకూ మచ్చిక కాని గుర్రాన్ని ఎక్కి స్వారీచేయ ప్రయత్నించడం. అందులో విఫలం అవడం అనేది అతడి ధైర్యసాహసాలకు మచ్చ కాబోదు. కేవలం దురదృష్టం మాత్రమే. అలాగే, తగిలిన గాయాల నుంచి పూర్తిగా స్వస్థుడు కాకుండానే, మహావీరుడని అందరూ చెప్పుకునే అంగరక్షకు జయ



సింహుడిని పోటీకి, రమ్మనడం అతడి ఎనలేని సాహసానికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనం. ఇకపోతే, జయసింహుడి ప్రవర్తన ఇందుకు పూర్తిగా భిన్నం. అతడి ప్రవర్తన వైరుధ్యాల పుట్టి. అతడు భీరువే, ధీరుడే తేల్చిచెప్పడం సాధ్యపడదు. యువరాజు దీప్తివర్మపై పోటీకి సాహసించలేక పోయాడు. పులితో పోరాడడం తన యజమాని రక్షణతోపాటు, తన అత్యురక్షణ కూడా ఒక భాగంగా కనిపిస్తున్నది. అలాగే ఎదుతో పోరాడేందుకు, ముందు బరిలోకి దిగడానికి నిరాకరించడం! ఇవన్నీ పరిశీలించినప్పుడు, జయసింహుడు ఏదో అదృష్ట కారణంగా లభించిన అవ

కాకాలతో వీరుడన్న కిరీ సంపాదించి, అత్యున్నత స్థాయికి ఎదిగిపోయినట్టు శంకించవలసి వస్తున్నది. ఈ సందేహంకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పక పోయావో, నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "యువరాజు దీప్తివర్మలో రాచరికపు హుందాతనంగానీ, సంస్కార లక్షణాలుగానీ లేవు. అతడు ఒట్టి అనూయాపరుడు. ఇతరుల ఘనతను ఓర్చలేనివాడు. ఆ కారణం వల్లనే మచ్చికకాని గుర్రం మీద స్వారీచేసి అపహాస్యం పాలయ్యాడు. తగిలిన గాయాల నుంచి స్వస్థత కలగకముందే జయసింహుణ్ణి కత్తియుద్ధానికి రమ్మనడమే, అతడిలోని కపటబుద్ధికినిదర్శనం. జయిస్తే తనొక వీరుణ్ణి జయించిన, మహావీరుడవు తాడు; ఓడితే గాయాలవల్ల కలిగిన శరీర బలహీనత కారణం అవుతుంది. ఇదంతా ఎత్తుగడే. ఇకపోతే జయసింహుడి ప్రవర్తన గురించి: మొదటినుంచి అతడు

ప్రవర్తించిన తీరులో వైరుధ్యంగానీ, నిలకడ లేకపోవటం అంటూగానీ లేదు. పులిని ఒట్టిచేతులతో ఎదుర్కోవడం, అతడి ఆత్మరక్షణలో ఒక భాగంకాదు. అతడు పిరికివాడైవుంటే, తతిమ్మా రాజభటుల లాగే అక్కడినుంచి పారిపోయి వుండేవాడు. యువరాజు దీప్తివర్మ నడవ లేనిస్థితిలో వుండి, జయసింహుణ్ణి కత్తియుద్ధానికి రమ్మనడమే ఒక పెద్ద అసంబద్ధం. ఆ సంగతి జయసింహుడికి తెలుసు. మహారాజు ప్రోత్సహించినా, అతడు ఎద్దుతో తలపడేందుకు ఇష్టపడక పోవడం, దాన్ని అకారణంగా గాయపరచడం ఇష్టంలేకనే. ఇవన్నీ గ్రహించి నందువల్లనే మహారాజు, తన కుమార్తెను కోరి జయసింహుడితో వివాహంజరిపాడు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగంకలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

[అధారం: ఆర్. పట్టాభిరామరాజు రచన]



కూకుడుగువ్వలు

ఒకనాడు సాలమనరాజు ఎగిరే సింహాసనంలో ప్రయాణం చేస్తూండగా ఎండ తీవ్రంగా కాసింది. దాపుల ఎగురుతున్న రాబందులు అతనికి నీడనివ్వడానికి నిరాకరించాయి. కోపంతో సాలమన ఆ పక్షుల మెడచుట్టూ ఈకలు లేకుండా శపించాడు. అయితే, కూకుడు గువ్వలు కొన్ని గుంపుగా ఎగురుతూ అతనికి నీడనిచ్చాయి. సంతోషించిన సాలమనరాజు వాటి తలమీద అందమైన కుచ్చు ఉండేలాగా వరమిచ్చాడని ఒక పురాణకథ చెబుతుంది.



మనదేశంలోని 'ఉప్పుపిడే' సంతతికి చెందిన ఒకే పక్షి 'హూపో' అనే కూకుడు గువ్వ. దీని తలమీద కుంచె వంటి కొండె ఉంటుంది. శరీరం పైభాగంలోనూ, రెక్కలమీదా తోకమీదా జీబ్రాకు లాగా నల్లటి, తెల్లటిచారలుఉంటాయి. ఇంచుమించు ఒక అడుగు పొడవు గల ఈ పక్షి మట్టిని తవ్వతున్నప్పుడు తలమీది కుచ్చు తలవెనకకు ముడుచుకుపోతుంది. పక్షి ఆనందంగా ఉన్నప్పుడు శిఖ అందంగా విసనకర్రలాగా విప్పుకుని పక్షికి ఒకవిధమైన రీతిని ఇస్తుంది. ఈ పక్షి హూ-హూ, హూ-హూ అని మెల్లగా అరవడంవల్ల దీనికి ఆంగ్లంలో 'హూపో' అనే పేరు వచ్చింది.

చెట్లతొర్రలలోనూ, గోడల సందులలోనూ, కప్పుల కిందా చెత్తా చెదారం, పీలికలు తెచ్చి ఈ పక్షులు గూళ్ళు కడతాయి. ఇవి దుర్వాసన వీస్తుంటాయి. ఈ గువ్వలు పంట పొలాలలోని పురుగులనూ, క్రిమికీటకాలనూ పట్టి తినడంవల్ల వీటిని 'రైతుబాంధవులు'గా చెబుతారు!



మన సమకాలీన సాహిత్యం

ఒరిస్సా రాష్ట్రంలోని కోరాపుట్ జిల్లాలో విస్తరించి వున్న అడవులూ, కొండలూ మధ్య చిన్న చిన్న గ్రామాలు చాలా ఉన్నాయి. ఆ గ్రామాలలో వరజలు, గొంట్లు మెదలైన కొండజాతి ప్రజలు నివసిస్తున్నారు. వాళ్ళు అక్షరజ్ఞానం లేని అమాయకులు. కాబట్టి నాగరిక ప్రపంచానికి చెందిన వారమని చెప్పుకునే కొందరు స్వార్థపరుల చేత అతిదారుణంగా దోచుకోబడుతున్నారు.

సుక్రూజాని ఒక పేద వరజ. అతనికి భార్య ఉన్నది. మాండియా, తిక్ర అనే ఇద్దరు కొడుకులూ జిలీ, బిలీ అనే ఇద్దరు కూతుళ్ళూ ఉన్నారు. ఒకనాడు సుక్రూ భార్యను పులి ఎత్తుకు పోయింది! తన గ్రామానికి వచ్చిన ఒక ప్రభుత్వ అధికారి ఆగ్రహానికి గురయిన సుక్రూ, ఆ అధికారిని శాంత

గోపీనాథ్ మొహంతి 'వరజ'



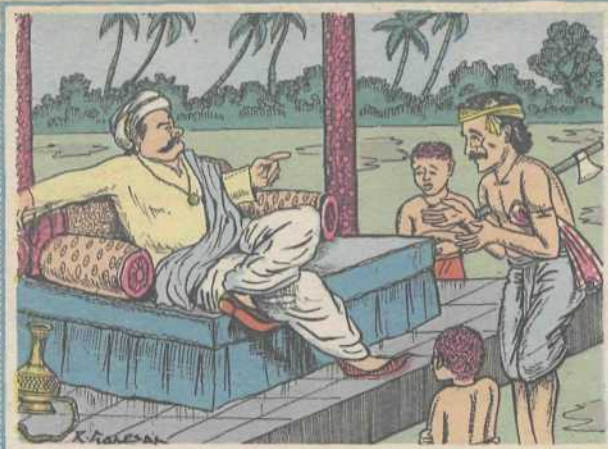
పరచడానికి లంచం ఇవ్వవలసి వచ్చింది. ఆయన దగ్గర ఎర్రని ఏగానీ లేదు. అందువల్ల అతడు ఒక వడ్డీవ్యాపారి దగ్గర అప్పుచేయవలసిన నిర్బంధం ఏర్పడింది. ఆ వడ్డీవ్యాపారి కిరాతక స్వభావుడు. అప్పుకు భర్తగా సుక్రూ, అతని చిన్న కొడుకూ వడ్డీ వ్యాపారి దగ్గర వెట్టిచాకిరీ చేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. చక్రవర్తితో కలిపి అసలు చెల్లించేంత వరకు వాళ్ళిద్దరూ వ్యాపారికి వెట్టిచాకిరీ చేయాలి. ఈ విధంగా అప్పు తీర్చలేని చాలామంది పేదప్రజలు జీవితాంతం బానిసలుగానే బతికేవారు. ఈ వెట్టిచాకిరీ పద్ధతిని 'గ'టీ' అనేవారు.

సుక్రూ పెద్దకొడుకు మాండియా దొంగసారా కాస్తూ అధికారులకు పట్టుబడిపోయాడు. వాడూ అధికారులకు లంచం ఇవ్వవలసి వచ్చింది. మరొక మార్గం కనిపించక, తండ్రి, తమ్ముడూ అప్పుచేసిన వడ్డీవ్యాపారి దగ్గరే అప్పు చేశాడు. వాడుకూడా వ్యాపారికి

బానిసగా మారాడు!

సుక్రూ ఇద్దరుకూతుళ్ళు 'క్వారీ' లో రాళ్ళెత్తడానికి వెళ్ళారు.

ఇలా వింతకాలం పని చేసినా, రుణం తీరే అవకాశం లేదని సుక్రూ గ్రహించాడు. తనకున్న కొద్దిపాటి భూమిని ఆ వ్యాపారికి తాకట్టుపెట్టి, తండ్రికొడుకులు ముగ్గురూ వెట్టిచాకిరీ నుంచి బయటపడ్డారు.



సుక్రూ, ఇద్దరు కూతుళ్ళను ఇంటికి తీసుకు వచ్చాడు. అయితే, ఆనరికే వాళ్ళు స్వేచ్ఛాజీవితాలకు అలవాటు పడిపోయారు. పెద్ద కూతురు జిలీ తమ పూరి గుడిసెకు మాత్రమే పరిమితమై ఉండలేక పోయింది. వడ్డీవ్యాపారి వాళ్ళ గ్రామంలో మకాం పెట్టినప్పుడు వాడి కోరిక ప్రకారం వాణ్ణి రహస్యంగా కలుసు కోవడం ప్రారంభించింది. ఆ విషయం కొన్నాళ్ళకు బయటపడింది. సుక్రూకు పట్టరాని ఆగ్రహం వచ్చింది. అయినా కూతురును ఏమీ చేయలేక పోయాడు. వడ్డీవ్యాపారి జిలీని తన వెంటబెట్టుకుని ఫట్టణం చేరాడు. సుక్రూ,

అతని కొడుకులూ పదిమందిలో తలెత్తుకోలేక పోయారు.

దృఢకాయులైన సుక్రూ కొడుకులు కష్టపడి పనిచేసి కొంత కాలానికి వడ్డీవ్యాపారికి ఇవ్వవలసిన బాకీ పైకాన్ని కూడబెట్టారు. అయితే, వాళ్ళ భూమిలో అప్పటికే నారింజతోట వేయడం వల్ల దానిని వదులుకోవడానికి వడ్డీవ్యాపారి ఒప్పుకోలేదు. సుక్రూ కోరావుటో కోర్టుకు వెళ్ళాడు. కేసు విచారణకు తేదీ నిర్ణయం జరిగింది. అయితే, వడ్డీవ్యాపారి దగ్గర లంచం పుచ్చుకున్న కోర్టు అధికారులు, సుక్రూతో వేరొక తేదీ అని మార్చి చెప్పారు. అసలు విషయం తెలియని సుక్రూ, అతని కొడుకులు, అధికారులు రమ్మని చెప్పిన రోజున కేసులో గెలుపొందగలమన్న కొండంత ఆశతో పట్నం చేరారు. అయితే, అంతకు ముందేప్పుడో వాళ్ళు సమయానికి హాజరు కాలేదన్న కారణం చూపి, వడ్డీవ్యాపారికి అనుకూలమైన తీర్పునిచ్చింది కోర్టు!

ఆ వార్త విని తండ్రికొడుకులు హతాశులయ్యారు. చీకటిమయమైన తమ బతుకులను తలచుకొని విలపిస్తూ వడ్డీవ్యాపారి దగ్గరికి పరుగెత్తారు. దయతలచి తమ భూమిని తిప్పి ఇవ్వమని ప్రాధేయపడ్డారు. అయితే వ్యాపారి మితిమించిన అహంకారంతో, అతిహీనంగా తిట్టాడని, “గుట్టుగా వెళ్ళిపోండి లేదా పెద్దపిల్లను తెచ్చుకున్నట్టే రెండో కూతురిని కూడా తెచ్చుకోగలను, జాగ్రత్త!” అని బెదిరించాడు.

ఆ మాటతో సుక్రూ, మెరుపులాంటి వేగంతో తన గండ్రగొడ్డలిని పైకెత్తి వ్యాపారి తలను తెగ నరికాడు. “మా భూమిని ఆక్రమించావు గానీ, దానిని నువ్వు అనుభవించలేవు!” అని ముగ్గురూ ఏక కంఠంతో గర్జించారు!

ఆ కేకలు విని ఇంటి నుంచి బయటకు వచ్చిన జిలీ, అక్కడి దృశ్యం చూసి హడలిపోయి ఎటో పారిపోయింది. వడ్డీవ్యాపారి తలను తీసుకుని ముగ్గురూ పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్ళి, “పిట్టి మేమే చంపాము. మామీద తగిన చర్య తీసుకోండి,” అన్నారు!

ఆ దృశ్యాన్ని చూసిన పోలీసు అధికారి ఒక్క క్షణం భయంతో కంపించి పోయాడు!

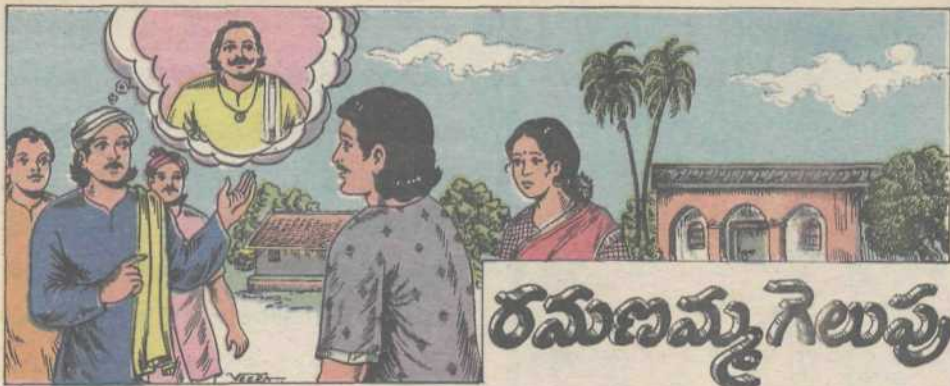
ఒరియా భాషలో ఈనాడు గొప్ప నవలారచయితగా పేరుగాంచిన గోపీనాథ్ మొహంతి (1914 - 1991) ఈ నవలను రచించారు. సాహిత్య అకాడెమీ అవార్డునూ, భారతీయ జ్ఞానపీఠ పురస్కారాన్నీ అందుకున్న మొట్టమొదటి ఒరియా రచయిత మొహంతి!

మీకు తెలుసా?

1. ఇంద్రగిరి, చంద్రగిరి అనే రెండు కొండలమధ్య వున్న ఆలయ వట్టణం ఏది?
2. పర్షియాను స్థాపించిన వారెవరు?
3. 1990 వ సం॥ నవంబర్ 9వ తేదీ జరిగిన గొప్ప సంఘటన ఏది?
4. చైనాను జయించిన మంగోలియా చక్రవర్తి ఎవరు?
5. బంగ్లాదేశ్ ఎప్పుడు ఏర్పడింది?
6. 'సతీసహగమనాన్ని' వ్యతిరేకించి పోరాడిన సుప్రసిద్ధ సంఘసంస్కర్త ఎవరు?
7. ఈ సంవత్సరం అక్టోబరు 12వ తేదీ జరుపుకున్న చారిత్రాత్మకమైన సంఘటన ఏది?
8. 'మోస్లాలు' అని ఎవరిని పిలుస్తారు?
9. అమెరికా జాతీయపక్షి ఏది?
10. కాలి బొటనవేలికి తగిలిన బాణం కారణంగా ప్రాణాలు వదిలిన పురాణపురుషుడు ఎవరు?
11. రంగులను బట్టి నాలుగు సముద్రాలకు పేర్లు వచ్చాయి. అవి ఏవి?
12. ప్రపంచంలో కెల్లా అతి పొడవైన రైలుమార్గం ఏది?
13. రెండునాళ్లు 'నోబెల్ బహుమతి' పొందిన ఏకైక స్త్రీ ఎవరు?
14. కల్కత్తాలలో ఉపయోగించే 'బైఫాకల్ లెన్స్' ను కనుగొన్న వారెవరు?
15. 'యునెస్కో' ఆధ్వర్యంలో నిర్మించబడిన మొట్టమొదటి అంతర్జాతీయ వట్టణం ఏది?

సమాధానాలు

1. కాలిబొటన వేలికి తగిలిపోయిన బాణం కారణంగా ప్రాణాలు వదిలిన పురాణపురుషుడు ఎవరు?
2. ఫ్రెంచ్ చక్రవర్తి, క్రీ.పూ. 500 - 400 మధ్య.
3. బెర్నార్డ్ శుత్సన్.
4. కుల్లీదేవ్.
5. డిసెంబర్ 1971.
6. బాజా బాంబాయి.
7. క్రిస్టిన్ లెజింగ్ అమెరికాను కనుగొని 500 సం॥
8. క్రిస్టిన్ లెజింగ్ అమెరికాను కనుగొని 500 సం॥
9. బెర్నార్డ్ శుత్సన్.
10. క్రిస్టిన్ లెజింగ్.
11. బెర్నార్డ్ శుత్సన్, సెయింట్ పీటర్స్ బర్గ్, నార్వే.
12. హుస్సేన్ సాదాత్ బాగ్దాద్ లో ఉన్న 5,864 మీటర్ల పొడవు.
13. చురీకొర్.
14. బెంజిన్.
15. హుస్సేన్ సాదాత్ బాగ్దాద్ లో ఉన్న 5,864 మీటర్ల పొడవు.



రమణమ్మ గెలుపు

సోమయ్య అనే అతనికి, రమణమ్మ అనే యువతితో కొత్తగా పెళ్ళయింది. ఉద్యోగ రీత్యా సోమయ్య, రమణమ్మతో పేరవరం అనే ఊరిలో కావరం పెట్టవలసివచ్చింది. పేరవరం ఊరంతా ఎంత తిరిగినా, ఇద్దరికీ అద్దెకుగాను ఒక్క ఇల్లయినా దొరకలేదు.

వాళ్ళకు ఊరిచివర తాళం వేసివున్న, ఒక అందమైన భవంతి కనిపించింది. దాన్ని గురించి ఊరివాళ్ళను ఆరా అడిగితే, అది ధనయ్య అనే ఒకవ్యాపారి దని చెప్పారు. అయితే, ఆ ధనయ్య ఇప్పటికీ ఎన్నో విళ్ళ కిందట, ఒక పడవ ప్రమాదంలో కుటుంబంతో సహా మరణించాడు. అప్పటి నుంచి ఆయన పిశాచ రూపంలో, అక్కడే తిరుగుతున్నాడు. ఎవరైనా మొండిగా, ఆ ఇంట చేరితే భయ పెట్టి పారిపోయేలా చేస్తున్నాడు.

ఊరివాళ్ళు చెప్పింది విని, సోమయ్య దిగాలు పడిపోయి, "నాకసలే భూతాలన్నా, పిశాచాలన్నా చచ్చేంత భయం. ఈ ఇల్లు మనకొద్దులే," అన్నాడు భార్యతో విచారంగా.

"నాకు అలాంటి వాటిల్లో నమ్మకం లేదు. నిజంగా వున్నా, భయపడను. ఈ ఇంట్లో అయితే, మనం అద్దెకూడా ఇవ్వ నవసరంలేదు. ఆ పిశాచం సంగతి నేను చూసుకుంటాను," అన్నది రమణమ్మ.

సోమయ్య చేసేదిలేక, రమణమ్మ మాటకు సరేనన్నాడు. ఆ ఇంటి తాళంచెవి గురించి అడిగితే, దానిసంగతి మాకెవరికీ తెలియదని చెప్పి, కావాలనుకుంటే తాళం బద్దలు కొట్టినా, మాకెలాంటి అభ్యంతరం లేదన్నారు ఊరివాళ్ళు.

ఇదీబాగానే ఉన్నదనుకుని సోమయ్య, రమణమ్మ తాళం బద్దలుకొట్టి, ఇంటి



తలుపు తెరిచి లోపలికి వెళ్ళారు. అక్కడి పరిస్థితి చూసి వాళ్ళకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఇంట్లో ఎక్కడా మచ్చుకు బూజు కనబడలేదు. పైగా ప్రతి గది అందంగా, శుభ్రంగా వుండి, ఎక్కడి సామాన్లు అక్కడ చక్కగా సర్దిపెట్టి వున్నాయి. అంతేకాక, ఒక గదిలో మంచం, దానిమీద కొత్తగా పరిచినట్టున్న దుప్పటి వాళ్ళ కంటబడింది.

ఇదిచూసి సోమయ్య వణుకుతూ, "ఇల్లువున్న తిరు చూస్తే, నిజంగానే ధనయ్య పిశాచి రూపంలో ఇంటిలోపల తిరుగుతున్నాడని తేలిపోతున్నది!" అన్నాడు.

సోమయ్య అలా అనగానే, "అవును, ఆ ధనయ్యను నేనే! ఎంతో డబ్బుపోసి, చాలా అందంగా కట్టుకున్న ఈ భవంతి మీద మమకారం తీరక, నేను పిశాచ రూపంలో దీన్ని కనిపెట్టుకుని తిరుగుతున్నాను!" అంటూ పిశాచరూపంలో వున్న ధనయ్య, వాళ్ళముందు ప్రత్యక్షమై, "మీరీ ఇంట్లో వుండటానికి, నాకేం అభ్యంతరం లేదు. కానీ ఇంటిని మాత్రం, ఇప్పుడేలా వున్నదో అలా శుభ్రంగా, అందంగా వుంచాలి. అలా వుంచకపోతే, మిమ్మల్ని పట్టి పీడిస్తాను, జాగ్రత్త!" అన్నాడు.

పిశాచాన్ని చూసి భయపడిపోయిన సోమయ్య భుజం తట్టి రమణమ్మ, పిశాచంతో, "అదంతా సరే. ఇంతకూ నువ్విక్కడ ఏ గదిలో వుంటున్నావు?" అని అడిగింది.

పిశాచం, రమణమ్మకు తానుండే గది చూపించి, ఆ గదిలో మాత్రం అడుగు పెట్టవద్దని హెచ్చరించింది.

ఆవిధంగా పిశాచం ఇంట కొత్తకాపురం ప్రారంభించిన రమణమ్మ, మొదటి రోజునే పెరటి దొడ్లో ఒక మూలగా చెత్తా చెదారం పారవేసి, వారం రోజులు గడిచే లోపల, ఒకపెద్ద చెత్తకుప్ప తయారు చేసింది. ఇది చూసిన ధనయ్యపిశాచం,

ఆ చెత్తనంతా ఎత్తి వీధిలో పడవేయమని బెదిరించింది. అయినా, రమణమ్మ ఆ బెదిరింపులను లెక్కచేయకపోగా, ఇంట్లో కూడా ఎక్కడి తుక్కు అక్కడే వదిలేసి, గదులన్నిటినీ అపరిశుభ్రంగా వుంచ సాగింది.

ఇది గమనించిన సోమయ్య, రమణమ్మతో, "నువ్వు ఇలా చేస్తుంటే, ఆ పిశాచం ఏనాడో మనిద్దరి పీకలూ నులుము తుంది. ఇంటిని కాస్త శుభ్రంగా వుంచడం నేర్చుకో," అన్నాడు.

రమణమ్మ చిరాకుపడుతూ, "ఏం చెయ్యమంటారు ? చిన్నప్పటినుంచీ నాకు పనిబద్ధకం," అనేసింది.

క్రమంగా పెరట్లో వేసే తుక్కు, చెడి పోయిన కాయగూరలతో చెత్తపోగు బాగా పెరిగి, కుళ్ళి, ఆ వాసన ఇంట్లోకి రాసాగింది.

ఒకనాటి అర్ధరాత్రి పిశాచం, నిద్ర పోతున్న రమణమ్మ మంచం పట్టెమీద కూర్చుని, గట్టిగా అరిచి, "ఒసే, ఇంట్లో నువ్వు అడుగు పెట్టినప్పుడే నేను చెప్పాను గదా—అశుభ్రాన్ని భరించలేనని! దొడ్లో నువ్వు పోగుపెడుతున్న చెత్తాచెదారం కుళ్ళిన వాసనతో, నా ముక్కు బద్దలవు తున్నది. ఈ క్షణమే నిన్ను చంపెయ్య బోతున్నాను," అన్నది.



ఆ మాటలకు రమణమ్మ ఏమాత్రం చలించకుండా, పిశాచాన్ని మంచం మీది నుంచి కిందికి తోసేసి, "పిశాచాలు మనుషుల్ని భయపెట్టగలవు గాని, వాటికి మనుషుల్ని చంపడానికి అవసరం అయిన బలం వుండదని, నాకు తెలుసు! నువ్వు నన్నేమీ చేయలేవు!" అంటూ లేచి గోడవారగా వున్న చీపురుకట్టను చేతికి తీసుకున్నది.

పిశాచం కీచుమంటూ అరిచి దూరంగా పోయి, "సరే, ఇక నీజోలికి రాను. ఇంటినీ, పెరటినీ నీకిష్టమైనంత అశుభ్రంగా ఉంచుకో. నా గదిజోలికి మాత్రం రాకు," అన్నది.

“అర్ధరాత్రివేళ బంగారంలాంటి నిద్ర పాడుచేశావు. నీ గది సంగతి రేపాలో చిస్తాను,” అంటూ నిద్రలోకి జారుకున్నది రమణమ్మ.

ఆ మర్నాడు ఉదయాన్నే లేచి రమణమ్మ, పెరట్లో వున్న చెత్తపోగులోంచి కొంత చెత్త తెచ్చి, దాన్ని పిశాచం వుండే గదినిండా చిమ్మింది.

వెంటనే పిశాచం వణుకుతూ గదిలో ఒకమూల నిలబడి, “అమ్మా తల్లీ రమణమ్మా! నీ అశుభ్రం మూలంగా నాకీ ఇంటిమీద మమకారం పోయింది. నువ్వే గెలిచావు. నే నిప్పుడే పోయి, ఇక్కడికి దాపుల నున్న అడవిలో ఏ చెట్టుమీదో కాలం వెళ్ళబుచ్చుతాను. అయితే తల్లీ నాదొక చిన్న మనవి. ఇంటిని కాస్త శుభ్రంగా వుంచడం నేర్చుకో. అలా కాకపోతే, నీ అశుభ్రానికి నీ భర్తకూడా ఎప్పుడో నిన్ను వదిలి పారిపోయే ప్రమాదం వున్నది,” అని అడవికేసి వెళ్ళి పోయింది.

ఆ రోజు సాయంత్రం సోమయ్య పని నుంచి ఇంటికి రాగానే, రమణమ్మ ఉత్సాహంగా అతడితో జరిగినదంతా చెప్పింది.

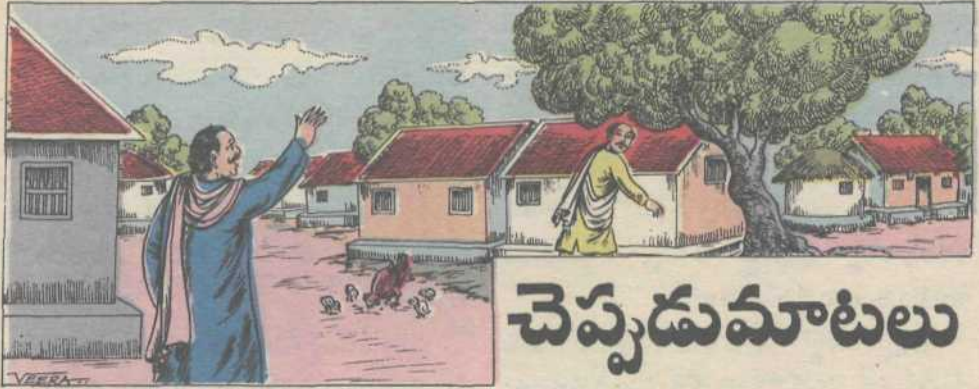
సోమయ్య అంతావిని కోపంగా, “రేపటి నుంచయినా, ఇంటిని కాస్త శుభ్రంగా వుంచు. లేకపోతే, పిశాచం చెప్పినట్టు నిన్నేదిలి, నేను మరెక్కడికైనా పారి పోవలసి వస్తుంది,” అన్నాడు.

రమణమ్మ ముఖం ముడుచుకుని, “నాకు పనిబద్ధకమని ఎప్పుడో చెప్పాను. పిశాచాన్ని వదిలించుకోవడంలో కాస్త మితిమీరాను కాని, రేపటినుంచి ఇంటిని శుభ్రంగా ఉంచుతాను,” అన్నది.

“అదుగో! పిశాచం అన్నిసార్లుచెప్పినా, నేను ఇంతగా చెబుతున్నా, నీలో ఇంకా ఆ బద్ధకపు బుద్ధి అలాగే ఉండిపోయింది. రేపటి నుంచి కాదు, ఇవాళ నుంచే ఇంటిని శుభ్రంగా ఉంచు,” అన్నాడు సోమయ్య నవ్వుతూ.

రమణమ్మ కూడా ఆ మాటలకు సోమయ్యతోపాటు నవ్వింది.





చెప్పడుమాటలు

ఒకనాటి ఉదయం శంకరయ్య అనే అతను, ఏధిలో హడావిడిగా నడిచిపోతున్న మారయ్యను చూసి, "మారయ్యగారూ! మీతో చిన్న పనుంది," అంటూ కేకేసి పిలిచాడు.

మారయ్య, శంకరయ్య దగ్గరకు వచ్చి, "ఏమిటో త్వరగా చెప్పు. నాకు అవతల చాలా పనుంది," అన్నాడు.

"మరేం లేదు. శివాలయం ఏధిలో వుండే చంద్రయ్య ఎలాంటివాడు?" అని అడిగాడు శివయ్య.

ఆ ప్రశ్నకు మారయ్య క్షణం ఆశ్చర్య పోయి, తర్వాత తేరుకుని, "ఎందుకు?" అని ప్రశ్నించాడు.

"అతను నన్ను కొంతడబ్బు బదులుగా అడిగాడు. నేను ఊరుకు కొత్తవాణ్ణి. అత నెలాంటివాడో నాకు బొత్తిగా తెలియదు. ముందు జాగ్రత్తగా మీలాంటివారిని

అడిగిన తరువాత డబ్బిస్తే మంచిదని, చంద్రయ్యను రెండు రోజుల తరువాత కలవమని చెప్పాను," అని అన్నాడు శంకరయ్య.

ఇది విని మారయ్య లోలోపల నవ్వు కున్నాడు. శంకరయ్యది అమాయకత్వమో, లేక అతిజాగ్రత్త అర్థం కాలేదు అతడికి.

మారయ్య ఒక్కక్షణం ఆగి, "ఆ చంద్రయ్య అంతగా మాట నిలుపుకునే మనిషి కాదు. నిజం చెప్పాలంటే బొత్తిగా బాధ్యత తెలియని మనిషి. అలాంటి వాడితో నువ్వు వేగలేవు," అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

శంకరయ్య ఉన్న ఊరు నదిముంపులో కొట్టుకుపోగా, వచ్చిన నష్టపరిహారంతో, ఈ ఊరు వచ్చి భూములు కొని స్థిరపడిన వాడు. అందుకే చంద్రయ్య డబ్బు

అడగ్గానే, ఎందుకయినా మంచిదని అతను ఎలాంటివాడని మారయ్యను వాకబుచేశాడు.

రెండు రోజులు తరవాత చంద్రయ్య, శంకరయ్య ఇంటికి వచ్చి డబ్బు అడిగాడు. శంకరయ్య తనవద్ద డబ్బు సర్దుబాటు కాలేదని అబద్ధం ఆడేశాడు.

చంద్రయ్య, శంకరయ్యను బతి మాలుతూ, "నేనెంత డబ్బు అవసరంలో ఉన్నానో, అదేవుడికే తెలియాలి! నాభార్య ఆరోగ్యం బాగాలేదు. పట్నం తీసుకు పోయి, మంచి వైద్యుడికి చూపించమని ఇరుగు పొరుగు సలహా ఇస్తున్నారు. నే నెంత నమ్మకస్థుణ్ణో, విశ్వాసపాత్రుణ్ణో ఊరంతా ఎరిగిందే. ఒక్క నెల రోజుల్లో

మీ డబ్బు పువ్వుల్లో పెట్టి మరీ తెచ్చిస్తాను. మీ మేలు ఈ జన్మకు మరవను. దయచేసి లేదనకండి!" అంటూ నమ్మ బలికాడు.

శంకరయ్య కొంత సేపటికి కాస్త మెత్త బడి, "సరే, చూస్తాను! రేపు కనబడు," అన్నాడు.

చంద్రయ్య వెళ్ళిపోగానే, శంకరయ్య పనిగట్టుకుని ఇంట్లోంచి బయటకు వచ్చి, వీధి అవతల ఉన్న శివాలయంకేసి నడిచాడు.

ఆ సమయంలో, ఆలయపూజారి వీర బసవలింగాచారి నదిలో స్నానం చేసి, మంత్రపుష్పం చదువుతూ ఆలయంకేసి వస్తున్నాడు. శంకరయ్య, ఆయనకు



నమస్కరించి, ఆయనతోపాటు నడుస్తూ, తనకెదురైన సమస్యను క్లుప్తంగా వివరించి, "అయ్యా, చంద్రయ్య చాలా డబ్బు అవసరంలో వున్నట్టే కనబడుతున్నది. నేనతడికి సాయపడదామనుకుంటున్నాను. చంద్రయ్యను గురించి మీ అభిప్రాయం ఏమిటి? ఈ విషయం ఊళ్ళో పెద్దమనిషయిన మారయ్యగారిని అడిగితే, చంద్రయ్య అంత నమ్మదగిన మనిషి కాదని చెబుతున్నాడు," అన్నాడు.

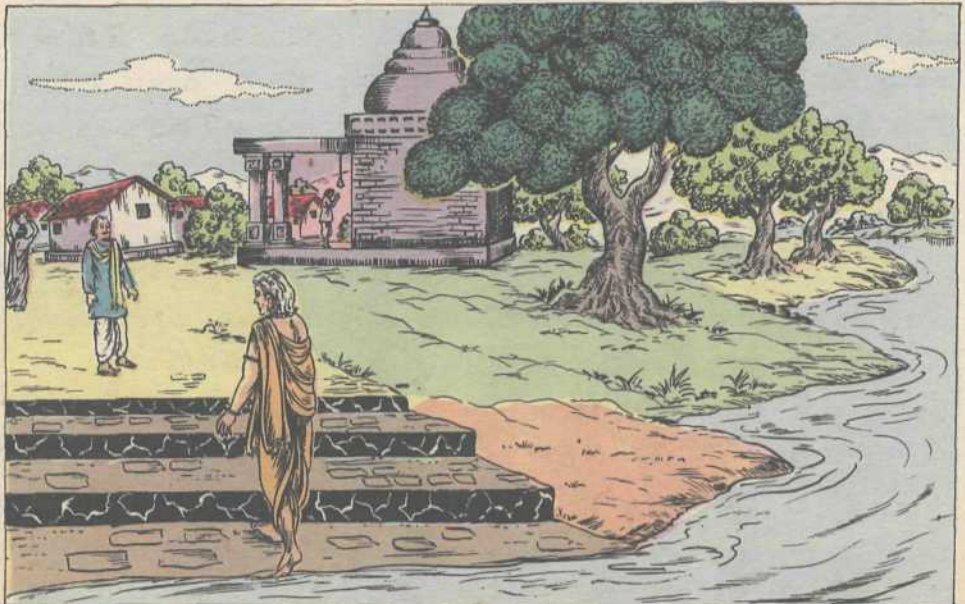
ఇది వింటూనే పూజారి అగిపోయి, శంకరయ్యకేసి సూటిగా చూస్తూ, "చెప్పడు మాటలు వినకు చెడిపోతావు!" అని ముందుకు సాగిపోయాడు. శంకరయ్య ఆలోచిస్తూ ఇంటికి తిరిగివచ్చి,

మర్నాడు చంద్రయ్య అడిగిన డబ్బు ఇచ్చి పంపేశాడు.

నాలుగయిదు నెలలు గడిచాయి, చంద్రయ్య జాడలేదు. అతనే డబ్బు తెచ్చిస్తాడని ఎదురు చూసిన శంకరయ్య విసిగిపోయి, చంద్రయ్య ఇంటికి వెళ్ళి డబ్బు అడిగాడు.

చంద్రయ్య, శంకరయ్యను చూసి విమాత్రం తొణక్కుండా, "నీ డబ్బు ఎక్కడికి పోదు, ఇస్తారే! ఈ మధ్య బొత్తిగా చేతిలో డబ్బాడడంలేదు. డబ్బు రాగానే కబురు చేస్తాను. వచ్చి తీసుకు పొండి!" అన్నాడు.

శంకరయ్య ఓపేగ్గా మరో రెండునెలలు చూశాడు. లాభం లేకపోయింది. ఎప్పు



తైనా చంద్రయ్య ఏధిలో ఎదురుపడినా, ఏమాత్రం పరిచయంలేని మనిషిలాగా దాటిపోయ్యేవాడే కాని, పలకరించేవాడు కాదు.

ఇది పనికాదని, ఒకనాడు శంకరయ్య ఇవాలయం పూజారి దగ్గరకు వెళ్ళి, చంద్రయ్య డబ్బు ఎగవేయచూస్తున్న సంగతి వివరంగా చెప్పి, "ఏమనుకో కండి, ఇదంతా తమ చలవే! మీ మాట నమ్మి నేను మోసపోయాను," అన్నాడు ఎంతో బాధగా.

పూజారి ఆశ్చర్యపోయి, "ఏమిటి, నా మాట! మధ్యలో నేనేం చేశాను?" అన్నాడు.

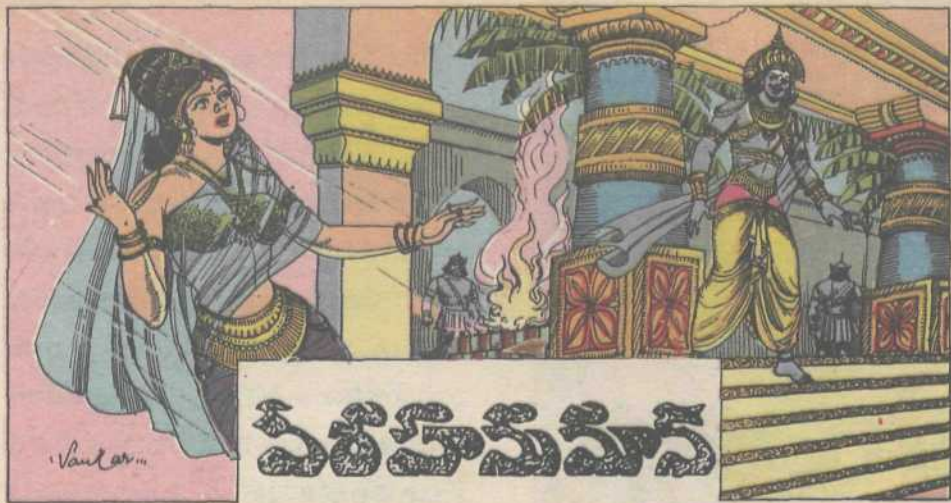
"ఏం చెయ్యలేదంటారా? చంద్రయ్య గురించి మారయ్య ఇలా అంటున్నాడు; మీ అభిప్రాయం ఏమిటి? అని మిమ్మల్ని అడిగితే, చెప్పడుమాటలు వినకు చెడి పోతావు, అని సెలవిస్తే. మర్యాదస్థులు, లోకం తీరేరిగినవారు, అని మీ మాటమీద గౌరవం ఉంచి, మారయ్య అబద్ధం చెబు

తున్నాడని భావించి, చంద్రయ్యకు డబ్బుచ్చి మోసపోయాను," అన్నాడు శంకరయ్య.

ఇండుకు పూజారి చిన్నగా నవ్వి, "నేను ఆరోజు సూత్రప్రాయంగా చెప్పిన విషయం, నువ్వు సరిగా అర్థంచేసుకోలేదు. నేను చెప్పినా, మారయ్య చెప్పినా— అంటే చెప్పడుమాటలు వినె అభిప్రాయం ఏర్పరచుకోవడం కానీ, మార్పుకోవడం కానీ చెయ్యకూడదని, నేను సూచన ఇచ్చాను. ఒక మనిషి ఎలాంటివాడు, అన్న విషయాన్ని, అతడితో కలిగిన పరిచయంద్వారా నీకై నువ్వు గ్రహించాలి తప్ప, అందుకోసం ఇతరుల మాటలమీద ఆధారపడడం ఎంత అవివేకం!" అన్నాడు.

పూజారి మాటల్లోని అంతరార్థం అప్పటికి అర్థమైంది శంకరయ్యకు. అతడు పూజారి దగ్గర సెలవు తీసుకుని, చంద్రయ్య నుంచి డబ్బు వివిధంగా వసూలు చేయాలా అని ఆలోచిస్తూ, ఇంటి దారి పట్టాడు.





వధిచూపినా

రావణుడు లంకాయాగం చేస్తున్న సంగతి విభీషణుడికి తెలిసింది. అతడు రాముడి తోనూ, వానరవీరులతోనూ ఇలా అన్నాడు: "రావణుడు చేసే హోమం పూర్తి అయిన పక్షంలో, అందులోనుంచి ఉక్కు శరీరాలు గల యోధులూ, చతురంగ బలాలు పుట్టుకొస్తాయి. అప్పుడు రావణుణ్ణి జయించటం అసాధ్యం. అందుచేత యాగాన్ని భగ్నంచెయ్యాలి."

కాని అది ఎలా జరగాలన్నది సమస్య అయింది.

"అంగదుడికి అదృశ్యకరణి అనే విద్య తెలుసు. దాని సహాయంతో అతను రావణుడి హోమం సాగకుండా చెయ్యవచ్చు," అన్నాడు జాంబవంతుడు.

అదృశ్యకరణి ప్రభావంతో అంగదుడు ఎవరికీ కనబడకుండా రావణుడి అంతః పురం ప్రవేశించి, మండోదరిని కొప్ప పట్టి ఉడ్చుకుంటూ రావణుడున్న చోటికి వచ్చాడు. అది చూసి కూడా రావణుడు యాగదీక్ష నుంచి లేవలేదు. అంగదుడు మండోదరిని ఇంకెక్కడికో ఉడ్చుకుపోసాగాడు.

"మూడు లోకాలనూ జయించినవాడి భార్యను ఇప్పుడు కాపాడేవారు లేరా?" అని మండోదరి అర్తనాదం చేసింది. రావణుడు ఇక భరించలేక యాగదీక్ష వదిలిపెట్టి లేచాడు. అదృశ్యుడుగా ఉన్న అంగదుడు మండోదరిని వదిలిపెట్టి, చల్లగా జారుకున్నాడు.



త్యాగం చేస్తాను. నన్ను చంపి విభీషణుడికి పట్టం గట్టుతానని ప్రతిజ్ఞ చేసిన రాముడు నన్ను చంపలేడు గనక ప్రతిజ్ఞాభంగం చేసినవాడవుతాడు. విభీషణుడికి రాజ్యం రాదు. నన్ను చంపి సీతను తీసుకుపోతా నన్న ప్రతిజ్ఞ కూడా భంగమవుతుంది. రాముడు దొంగలాగా వచ్చి తన భార్యను ఎన్నడూ తీసుకుపోలేడు. నేను పోయినాక మీరంతా సహగమనం చేసేటప్పుడు సీతను కూడా చితిలోకి నెట్టండి. సీతావియోగంతో రాముడు చస్తాడు." అని మతిభ్రమ కలిగినవాడిలాగా పడమటి దిక్కుగా వెళ్ళాడు.

"ఇప్పుటికై నా రాముడితో సంధి చేసుకో." అని మండోదరి రావణుడికి సలహా ఇచ్చింది.

ఒకప్పుడు తన బలమూ, తనకున్న అంగబలమూ చూసుకుని రాముడితో యుద్ధం చేయ నిశ్చయించిన రావణుడు, "బంధుమిత్రులనూ, తమ్ముణ్ణి, కొడుకులనూ పోగొట్టుకుని, ఇప్పుడు క్షుద్రుడిలాగ రాముడితో సంధి చేసుకోమంటావా? రాముడు నన్ను చంపుతాడన్న నమ్మకంతోనే గదా ఈ సలహా ఇస్తున్నావు? రాముడు నన్ను చంపాడన్న కిర్తి పొందకుండా నేనే ప్రాయోపవేశం చేసి, యోగ మార్గాన కపాలం భేదించుకుని ప్రాణ

లంకలో ఇలా ఉండగా, లంకకు సహస్రయోజనాలు దిగువన ఉన్న పాతాళ లంకలో మరొక కథ జరుగుతున్నది.

పాతాళలంకను ఏలేవాడు మైరావణుడు. అతను గొప్ప మంత్రశక్తులు గలిగి, మాయలు తెలిసినవాడు. అతని అన్న అహిరావణుడు.

మైరావణుడు నాగలోకం నుంచి వాసుకి కుమార్తె అయిన చంద్రసేనను తన మాయతో ఎత్తుకొచ్చి, తనను పెళ్ళాడమని నిర్బంధించసాగాడు. చంద్రసేన అసమాన సౌందర్యవతి. ఆమె రాముణ్ణి వరించి, అతనే తన భర్త అని మైరావణుడితో అన్నది. సీతా స్వయంవరానికి ఆమె

నాగులవెంట వెళ్ళి, రాముణ్ణి చూసినది మొదలు అతని విగ్రహాన్ని ఆరాధిస్తూ వస్తున్నది.

లంకలో రావణుడు పడమటి తీరానికి చేరుకుని, అక్కడ దర్భలు పరిచి, వాటి మీద పడుకుని, ప్రాయోపవేశానికి సిద్ధమయ్యాడు.

అప్పుడు నారదుడు అటుగా వచ్చి, "ఇదేం పని, రావణా? నువ్వు తోడులేని వాడివైపోయావా? నీ మిత్రుడూ, నీకు సోదరుడిలాటివాడూ అయిన మైరావణుణ్ణి మరిచావా?" అని హెచ్చరించి, వెళ్ళిపోయాడు.

ఈ మాట వింటూనే రావణుడు నూతనోత్సాహంతో లేచి కారున్నది, కళ్ళు మూసుకుని మైరావణుణ్ణి తలుచుకున్నాడు. ఆ సమయంలో మైరావణుడు చంద్రసేన వద్దకు వచ్చి, అమె ఆరాధిస్తున్న రాముడి విగ్రహాన్ని లాగేసి, "ఈ రాముణ్ణి తెచ్చి కాళిమాతకు బలి ఇస్తాను," అన్నాడు.

"ఆ రాముడే నిన్ను చంపేస్తాడు," అన్నది చంద్రసేన.

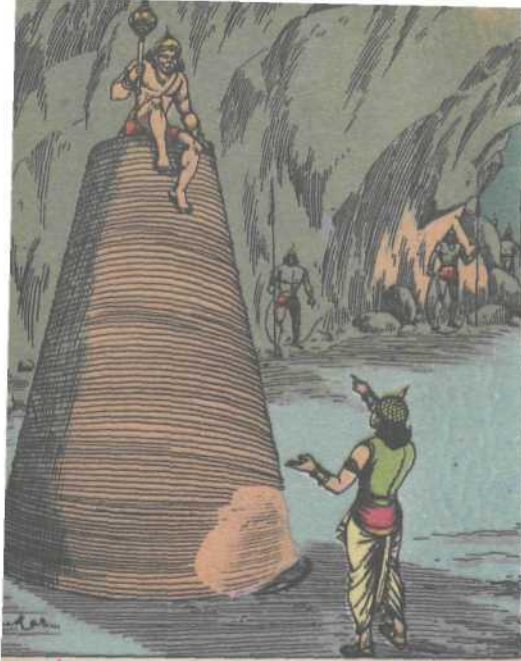
"నన్ను చంపటం తేలిక అనుకున్నావా? ఈ పాతాళంకకు వెయ్యి యోజనాల దిగువన ఒక భయంకరమైన గుహలో, ఒక రత్నపేటికలో అయిదు తుమ్మెదల రూపంలో నా ప్రాణాలున్నాయి. పేటిక



తెరిచి, యుమ్మని పైకి వచ్చే అయిదు తుమ్మెదలనూ ఒక్కసారిగా చంపితేనే గాని నేను చావను. ఆ భయంకర గుహను అతిభయంకర పిశాచాలు రక్షిస్తున్నాయి. నా ప్రాణాలను తీయగలవాడు మూడు లోకాలలోనూ లేడు," అంటూ మైరావణుడు రాముడి విగ్రహాన్ని నేలకేసి కొట్టి ముక్కలు ముక్కలు చేశాడు.

ఆ క్షణంలోనే అతనికి రావణుడు తలుచుకోవటం తెలిసింది.

రావణుడు కళ్ళు తెరిచేసరికి, భూమిని చీల్చుకుని వచ్చి, తన ఎదట నిలబడిన మైరావణుడు కనిపించాడు. ఇద్దరూ కొగలించుకున్నారు.



రావణుడు మైరావణుడితో రామ, లక్ష్మణుల సంగతి చూడమన్నాడు.

“నాకు కావలసినదే నువ్వు అడిగావు. రేపు ఆ రామలక్ష్మణులను కాళికి బలి ఇచ్చేస్తాను,” అన్నాడు మైరావణుడు. రావణుడు సంతోషించి, మైరావణుణ్ణి తన మందిరానికి తీసుకుపోయాడు.

చారులద్వారా విభీషణుడికి ఈ సంగతి తెలియవచ్చింది. అప్పటికి రాత్రి అయి పోవటంవల్ల రామ, లక్ష్మణులు నిద్రకు ఉపక్రమించబోతున్నారు. విభీషణుడు వానరుల వద్దకు వచ్చి, మైరావణుడి సంగతి చెప్పి, “మైరావణుడు రామ లక్ష్మణులను అపహరించకుండా మనం

కాపాడాలి,” అని హెచ్చరించి వెళ్ళి పోయాడు.

హనుమంతుడు వెంటనే తన తోకను పెంచి, రామ, లక్ష్మణుల చుట్టూ ఒక కోటలాగా చుట్టాడు. తరవాత అతను ఆ తోక చుట్ట మీద ఎక్కి కూర్చుని, ఒక్క చీమఅయినా లోపలికి పోకుండా జాగ్రత్తగా చూస్తున్నాడు.

కొంతసేపటికి విభీషణుడు మళ్ళీ వచ్చి, హనుమంతుడి శ్రద్ధను మెచ్చుకుని, ఒక్క సారి తాను లోపలికి వెళ్ళి, రామలక్ష్మణుల చేతులకు రక్షబంధాలను కట్టవలసి ఉన్నదని చెప్పాడు. హనుమంతుడు తన తోకను సడలించి, విభీషణుడు లోపలికి పోవటానికి దారి ఇచ్చాడు.

విభీషణుడు తన పని పూర్తిచేసుకుని బయటికి వచ్చి, “హనుమంతుడా, ఆ మాయలమారి మైరావణుడు నా రూపంలో గాని, మనలో మరొకరి రూపంలో గాని వచ్చి మోసం చేయగలడు, జాగ్రత్తసుమా!” అని హెచ్చరించి వెళ్ళి పోయాడు.

అతను అన్నట్టే కొంతసేపటికి విభీషణుడు మళ్ళీ వచ్చాడు. హనుమంతుడు అతని గొంతు పట్టుకుని, గదతో చావగొట్టబోయాడు. “మైరావణుడా, నీ జిత్తులు నా దగ్గరనా?” అంటూ.

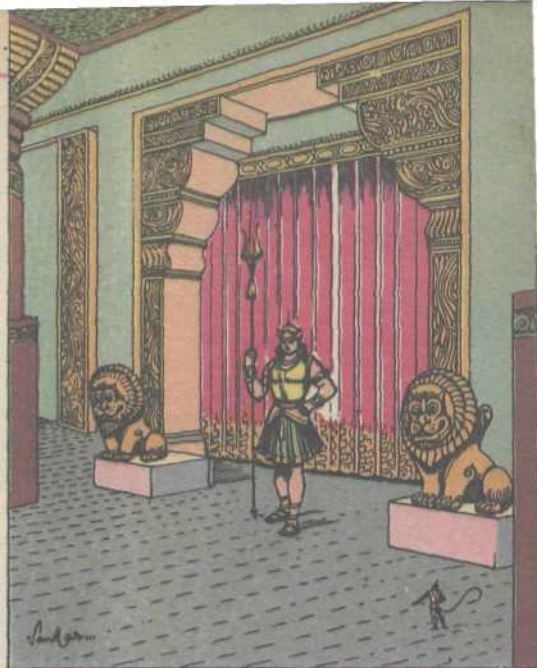
“అయ్యో, వెర్రివాడా! మోసం జరిగిందా! మైరావణుడు నా రూపంలో వచ్చాడా? రామ, లక్ష్మణులను వాడు ఎత్తుకుపోలేదు గదా?” అన్నాడు విభీషణుడు. హనుమంతుడు తన తోక చుట్టలోకి చూస్తే రామ, లక్ష్మణులు లేరు!

హనుమంతుడు నీరుగారిపోయి, చతికిలబడ్డాడు. అప్పుడు జాంబవంతుడు, “లే, లే! రామ, లక్ష్మణులను రక్షించ గలవాడివి నువ్వు ఒక్కడివే!” అన్నాడు.

హనుమంతుడు విభీషణుడి ద్వారా పాతాళలంకకు ఎలా వెళ్లాలో తెలుసుకుని, శరీరాన్ని పెంచి, అకాశంలోకి ఎగిరాడు..

ఈలోపల, విభీషణుడి రూపంలో రామ, లక్ష్మణులను చేరిన మైరావణుడు, వారిద్దరినీ చిన్న ప్రతిమలుగా మార్చి, తన బట్టల చాటున దాచి, పాతాళలంకకు చేరుకుని, రామలక్ష్మణులను చంద్ర సేనకు చూపించి, “ఇడుగో నీ రాముడు! ఇతడు అతని తమ్ముడు. విశ్విద్ధరినీ రేపు కాళికి బలి ఇచ్చి, నిన్ను పెళ్ళాడేస్తాను,” అని వికటాట్రహాసం చేసి, రామ, లక్ష్మణులను బంధించాడు.

హనుమంతుడు పడమటి సముద్రం లోకి చొచ్చుకుపోయి తామర మొగ్గ అకారంలో ఉండి, నిప్పుకణికలాగా మెరిసే పర్యతాన్ని చూశాడు. హనుమం



తుడు ఆ పర్యతశిఖరాన్ని చేరి, అక్కడ ఉన్న సన్నని బిలాన్ని చూసి, సూక్ష్మ రూపంలో ఆ బిలంకుండా దిగి వెళ్ళాడు. ఆ బిలం అతన్ని పాతాళలంక నింహ ద్వారంవద్దకు తీసుకుపోయింది.

ఆ ద్వారాన్ని మహాబలుడైన యువకు డొకడు కాపలా కాస్తున్నాడు. బల పరాక్రమాలు ఉట్టిపడే ఆ ద్వారపాలకుణ్ణి చూసి, హనుమంతుడు ఎంతో ముచ్చట పడ్డాడు. ఆ క్షణంలో అతడికి, ఆ యువ కుడి మీద ఒక విధమైన వాత్సల్యం కలిగింది.

హనుమంతుడు సూక్ష్మ రూపంలో వున్నా, ద్వారపాలకుడైన యువకుడు



పెద్దగా నవ్వుతూ, "ఓరీ మాయావీ! నే నెవ్వడనుకుని, నాతో యుద్ధానికి వచ్చావు? నా పేరు మత్స్యవల్లభుడు. వీరాగ్రేసరుడైన హనుమంతుడు, నా తండ్రి. తెలుసా?" అన్నాడు.

యువకుడిలా అనగానే హనుమంతుడికి ఆశ్చర్యంతోపాటు కోపం కూడా కలిగింది. అతడు పళ్ళుకొరుకుతూ "ఓరీ, చేపలవాడా! జగమెరిగిన బ్రహ్మచారి హనుమంతుడు, నీ తండ్రా? ఇలాంటి అబద్ధపు కూతలు కూసినందుకు, నీకు చావు తప్పదు!" అంటూ మత్స్యవల్లభుడి మీదికి లంఘించాడు.

అతణ్ణి గుర్తించి, "ఎవడవురా నువ్వు? నా కన్నుగప్పి సింహద్వారం దాటి పోవాలనుకుంటున్నావా? ఇదిగో, నీకు చావు మూడింది!" అంటూ పిడికిలి బిగించి, హనుమంతుడి మీద కలబడ్డాడు.

ద్వారపాలకుడి బల పరాక్రమాలు చూసి హనుమంతుడు ఆశ్చర్యపోతూ, "వీడెవ్వడోగాని, నాతోసమానంగా పోరాడగలుగుతున్నాడు. ఇలాంటి వాణ్ణి కొంచెం మరిపించి, హతం చేయాలి," అనుకుంటూ, అలిసిపోయిన వాడిలా చతికిల బడ్డాడు.

తన శత్రువు నీరసించి పోయాడనుకుని, ద్వారపాల యువకుడు ఉత్సాహంతో

హనుమంతుడు బలమైన పిడికిలి పోటులతో యువకుణ్ణి చంప చూస్తున్నంతలో, వెనకనుంచి, "స్వామీ, తొందరపడకండి, ఆగండి!" అన్న కేక వినిపించింది.

హనుమంతుడు చప్పన తల తిప్పి చూశాడు. మెరుపులాంటి సౌందర్యవతి ఒకామె అతడి కేసి పరుగు పరుగున వస్తూ కనిపించింది. ఆశ్చర్యపోతూ నిలబడిన హనుమంతుడి పాదాలకు నమస్కరించి, ఆమె, "వాడు చెప్పింది సత్యమే! నా పేరు సువర్చలాదేవి. దక్షిణ సాగరుడు నా తండ్రి. అసంఖ్యాక జలచరాలకు నేను రాణిని. నన్ను, నీవు ఎరగవుగాని; నిన్ను నేను ఎరుగుదును. ఒకసారి నువ్వు



సముద్రాన్ని లంఘిస్తున్నప్పుడు సింహిక,
నీ నీడను పట్టి లాగగా, నువ్వు దానితో
పోరాడసాగావు. ఆ సమయంలో నేను
మత్స్యశరీరంతో, సముద్రం మీద తేలు
తున్నాను. నువ్వు, సింహికను చంపి,
నీ నొసటపట్టిన చెమటను వేలితో తీసి
విదిలించావు. ఆ చెమట బిందువు,
నా నోటిలో పడింది, నేను మింగాను.
ఆ కారణంగానే నేను గర్భవతినయి,
ఈ మత్స్యవల్లభుడిని కన్నాను. అందు
వల్ల ఇతడు నీ కుమారుడే!" అన్నది.

ఆమె మాట ముగించేసరికి, "హనుమా!
సువర్చల చెప్పినదంతా నిజం. మత్స్య
వల్లభుడు నీ కుమారుడే!" అంటూ
దివ్యవాణి పలికింది.

ఇంకా ఆశ్చర్య సంభ్రమాలనుంచి
తేరుకొనని హనుమంతుడితో, సువర్చలా
దేవి ఇలా చెప్పింది: "మత్స్యవల్లభుడు
బాల్యంనుంచే ధైర్యసాహసాలు కలవాడు.
మహాపరాక్రమకాలిగా పెరిగి పెద్దవాడవు
కున్న అతణ్ణి, మైరావణుడు ఎత్తుకు

పోయి, తన బానిసగా చేసుకున్నాడు.
నీ దర్శనంతోగాని, వాడికి దాస్యవిముక్తి
కలగదని దీవ్యవాణి చెప్పింది. నీదర్శనం
కలిగింది; మత్స్యవల్లభుడికి ఈనాటితో
దాస్యం తొలగిపోయింది."

"సువర్చల చెప్పినదంతా నిజం.
మత్స్యవల్లభుడు హనుమంతుడి కుమా
రుడే!" అని దీవ్యవాణి మరొకసారి
పలికింది.

మత్స్యవల్లభుడు, హనుమంతుడికి
ప్రణమిల్లాడు. హనుమంతుడు అతణ్ణి
భుజాలుపట్టి లేవనెత్తి, గాఢాలింగనం
చేసుకున్నాడు.

సువర్చలాదేవి ఎంతో సంతోషపడి
పోతూ హనుమంతుడితో, "నువ్వు చంద్ర
సేన దగ్గరకు వెళ్ళు. మైరావణుడి ప్రాణ
రహస్యం ఆమెకు తెలుసు. నీకు అన్ని
విధాలా సహాయం చేస్తుంది," అని
హనుమంతుడికి నమస్కరించి, మత్స్య
వల్లభుడిని వెంటబెట్టుకుని, వెళ్ళి
పోయింది.





పగటిదయ్యం

పూర్వం బాగాదులో, అబ్బుల్లా అనే గొప్ప ధనవంతుడుండేవాడు. అతడు దయ్యాల కథలంటే చెవికోసుకునేవాడు. రోజూ ఒక్క దయ్యంకథ అయినా వింటేగాని, అతడికి నిద్రపట్టేదికాదు. దయ్యంకథలు చెప్పేవారికి విలువైన బహుమతులు ఇవ్వబడతాయని నగరంలో చాటింపు వేయించాడు.

బహుమతులను ఆశించి, చాలామంది అబ్బుల్లా దగ్గరకు దయ్యాలకథలు చెబుతామని వచ్చేవారు. అయితే కథల మధ్యలో అతడు, తనకా కథ నచ్చలేదనీ, మరింత వింతగా వుండే కథ చెప్పమనీ వాళ్ళను వేధించేవాడు. ఎవరైనా, తనకలాంటి వింతకథలేవీ రావని వెళ్ళిపోయే ప్రయత్నం చేస్తే, అబ్బుల్లా ఏచ్చికోపంతో, "ఒరే, పనికిమాలిన వెధవా! కథలు చెప్పడం చేత కానివాడివి, నా దగ్గరకెందు

కొచ్చావు?" అంటూ కొరడాతో చావు దెబ్బలు కొట్టేవాడు.

ఇందువల్ల, అబ్బుల్లాకు రోజురోజుకూ దయ్యాలకథలు చెప్పేవాళ్ళు కరువైపో సాగారు.

ఇలా ఉండగా ఒకనాడు అబ్బుల్లా మధ్యాహ్నభోజనంచేసి, కాస్త కునుకు తీర్చామనుకుంటూండగా, నౌకర్లు ఒకణ్ణి తీసుకువచ్చి, అతడిముందు నిల బెట్టారు. వాడి దుస్తులు బాగా మాసి వున్నవి. జాట్లు జడలుగట్టి ఉన్నది. మనిషి ఎందుకట్టేలా బిక్కచిక్కి ఉన్నాడు.

అబ్బుల్లా వాణ్ణి నఖశిఖపర్యంతం ఒక సారి పరీక్షగా చూసి, "నిన్ను చూస్తేనే దయ్యంలా ఉన్నావు. పైగా మట్టివాసన. నువ్వు నాకేం వింత దయ్యంకథ చెప్ప గలవు?" అన్నాడు.



కొడలు-ధనం

గౌరమ్మకు ఒక్కగానొక్క కొడుకు షణ్ముఖుడు. భర్తపోయాక, వాడి నామె పెంచి పెద్దచేసింది. తన మేనకోడలు సీతతో వాడికి పెళ్ళిచేయాలని, ఆమె మనసుపడింది. కానీ షణ్ముఖుడా ఊళ్ళోనే వుండే పద్మ అనే పిల్లంటే ఇష్టపడ్డాడు.

పద్మ తన కొడుకును వల్లో వేసుకున్న దని గౌరమ్మ అనుమానం. అందుకని ఆమె ఒకరోజున తనే వెళ్ళి పద్మను కలుసుకున్నది. పద్మ కలిగినవారి పిల్ల. ముట్టుకుంటే కందిపోయేలా వుంటుంది. గౌరమ్మ, పద్మను పలకరించి, "మేమేం వున్నవాళ్ళం కాదు. నా కొడుకు మంచి వాడు కదా కొంగున ముడివేసుకుని తిరగొచ్చునని, వాణ్ణి వల్లో వేసుకున్నావు. అవునా?" అని అడిగింది.

"అదేం లేదత్తయ్యా! మేమిద్దరం ఒకరినొకరు బాగా అర్థంచేసుకుని

ప్రేమించుకున్నాం. మీ ఆశీర్వాదముంటే, మా పెళ్ళి జరుగుతుంది." అన్నది పద్మ.

"నీకు నిజంగా మావాడి మీద అంత ప్రేమ వుంటే, పుట్టింటనుంచి రాగి కానీ కూడా తెచ్చుకోకు. నా ఇంట్లో పనులన్నీ నువ్వే చేయాలి. ఇష్టమేనా?" అని ప్రశ్నించింది గౌరమ్మ.

ఇష్టమే నన్నట్లు తలూపింది పద్మ.

తర్వాత ఇంటికి వచ్చి గౌరమ్మ కొడుకును పిలిచి, "నువ్వు సీతను కాదని పద్మను పెళ్ళిచేసుకుంటే డబ్బుకోసం ఆశపడ్డావని చెడ్డపేరొస్తుంది. అది నేను భరించలేను. కాబట్టి సీతను కాదనకు," అన్నాడు.

షణ్ముఖుడు తల అడ్డంగా ఊపి, "అలా అయితే, నాకొక పేడింటి అమ్మాయిని చూసి పెళ్ళి చెయ్యి. సీతను మాత్రం నేను పెళ్ళాడను. పద్మను తప్ప ఇంకెవరిని చేసుకున్నా నాకు సంతోషంగా



వుండదు. అయినా నీ మాట కాదనను, ఒక్క సీత విషయంలో తప్ప!" అన్నాడు.

గౌరమ్మ, కొడుకు మాటలకు తృప్తి పడి, "అయితే పద్మనే పెళ్ళిచేసుకో. కానీ పెళ్ళయ్యాక అమె పుట్టిందినుంచి ఏ సాయమూ ఆశించకూడదు," అన్నది.

షణ్ముఖుడు సరేనన్నాడు. వాడి పెళ్ళి జరిగి పద్మకాపరానికి వచ్చింది. వెంటనే కొడుకు ముందే గౌరమ్మ, కోడలికి తన షరతులు చెప్పింది.

పద్మ అంతా విని, "అత్తయ్యా! నువ్వే పని చెప్పినా కిమ్మనకుండా చేస్తాను. అయితే ఎవరైనా చూస్తూంటే, నేనేనని చేయలేను. కాబట్టి నేను పనులు

చేస్తున్నప్పుడు తలుపులు వేసుకుని, ఒక్కతెనూ కూర్చుని చేస్తాను," అన్నది.

గౌరమ్మ ఏదో అనబోయిందిగాని, షణ్ముఖుడా షరతులు న్యాయంగా వున్న వనడంతో వూరుకున్నది. పద్మ ఎలా పనులు చేస్తున్నదో తెలియదుకానీ— అమె వచ్చాక గిన్నెలు తళతళ మెరిసి పోతున్నవి. ఇల్లు తీర్చిదిద్దినట్లుంటున్నది. వంట విషయంలో, షడ్రో పేతంగా అందరూ ప్రతిరోజూ విందుభోజనం చేస్తున్నారు. రాత్రిసమయంలో కోడలు పాదాలొత్తడంవల్ల, గౌరమ్మకు ఒళ్ళుతెలియని నిద్రపడుతున్నది.

అలా కొంతకాలం జరిగాక, గౌరమ్మ అన్న శివనాగయ్య చెల్లెలింటికి వచ్చి, తన కూతురు సీతకు పెళ్ళిసంబంధం కుదిరిందని చెప్పాడు.

గౌరమ్మ చాలా సంతోషించి, అన్నను వివరాలడిగింది.

దానికి శివనాగయ్య నిష్ఠారంగా, "అంతగా అయినవాళ్ళు డబ్బుకాశిపడి మమ్మల్ని కాదన్నాక, గొప్ప సంబంధాలేం దొరుకుతాయి? ఏదో గంతకు తగ్గ బొంత!" అన్నాడు.

గౌరమ్మ నొచ్చుకుని, పెళ్ళివిషయంలో తాను కోడలికి విధించిన షరతులన్నీ చెప్పింది. అమె అన్న అంతా విని,

“ఇవన్నీ ఎదుటివాళ్ళ కళ్ళుగప్పటానికి చెప్పే మాయమాటలు. నీ ఇల్లు చూస్తూంటేనే తెలిసిపోతున్నది—నీ కోడలు మొత్తం పనులన్నీ పనివాళ్ళచేత చేయిస్తున్నదని.” అనేకాదు.

గౌరమ్మ తెల్లబోయింది. అన్న చెప్పినట్టు మర్నాడామె రహస్యంగా కోడలి మీద నిఘావేసి చూస్తే, అసలు రహస్యం బయటపడిపోయింది. పద్మ తలుపులు వేసుకున్నాక, మారుతలుపు తీసి పని మనుషుల్ని లోపలకు రప్పిస్తున్నది. వాళ్ళల్లో ఒకరు గిన్నెలు తోముతారు. ఒకరు బట్టలుతుకుతారు. ఒకరు ఇల్లాడ్చుతారు. ఒకరు వంటచేస్తారు! ఆ సమయంలో పద్మ తీరుబడిగా కూర్చుని బొమ్మలు వేసుకుంటున్నది.

ఈ జరిగిన మోసం తెలికాక గౌరమ్మ ఊరుకోలేదు. ఆ రాత్రి కొడుకు ఇంటికి వచ్చాక, కోడల్ని పెలిచి తను చూసిన దంతా చెప్పి సంజాయిషీ అడిగింది.

పద్మమాత్రం తడబాటు చూపకుండా, “అత్తయ్యా! నీకు నేనే పని చేయాలని వుంది. ఎవరిచేతనైనా చేయించడం నీకు నచ్చదా? అయితే ఇంతకాలం పని బాగున్నదని మెచ్చుకున్నావు కదా! మరి, ఇప్పుడు నీకొచ్చిన సమస్యేమిటి?” అన్నది.



దానికి గౌరమ్మ కోపంగా, “ఇంతమంది పనివాళ్ళు. పనిచేసి పోతున్నారంటే, వాళ్ళకు నువ్వు డబ్బు బాగా ఇస్తాండా! ఆ డబ్బు నీకెక్కడిది? నీ పుట్టింటి నుంచి రాగితానీ కూడా తేరాదని, నా షరతు కదా!” అన్నది.

“అయ్యో, అత్తయ్యా! ఇప్పుడు కూడా నేను నా పుట్టింటినుంచి రాగితానీ కూడా తేవడంలేదు. పనివాళ్ళు పనులు చేసుకు పోతుంటే, నేను బొమ్మలు వేస్తున్నాను కదా! వాటిని మీ అబ్బాయి పట్నంలో అమ్మి డబ్బు తెస్తున్నాడు,” అన్నది పద్మ.

“అయితే మాత్రం! ఇప్పుడు మనం రోజూ విందు భోజనం చేస్తున్నాం!

అన్నింటికీ నీ బొమ్మల డబ్బే సరి పోతున్నదా?" అంటూ గద్దించింది గౌరమ్మ.

అప్పుడు షణ్ముఖుడు, "అమ్మా! ఎలాగూ వంటమనిషి వున్నది. విందు భోజనమెందుకు చేయకూడదని, నేననుకున్నాను. అందుకే ఇదివరకటి కంటే, ఎక్కువగా కష్టపడి డబ్బు సంపాదిస్తున్నాను. భార్య, తల్లి సుఖపడుతూంటే, వయసులో వున్నప్పుడు కాక, వయసు మళ్ళాకకష్టపడగలనా?" అన్నాడు.

ఈ మాటలు వినగానే, అక్కడే వున్న గౌరమ్మ అన్నకు ఉక్రోశం వచ్చి, "అంతలే! నా కూతురైతే ఇలా బొమ్మలు వేసి డబ్బు సంపాదించనూ లేదు, మొగుడుచేత మరింత పని చేయించనూ లేదు. అక్కయ్యా! నువ్వు డబ్బు కావాలనుకునే, ఈ పద్ధతు కోడలిగా తెచ్చుకున్నావు. ఇప్పుడు నా మాట కాదను చూద్దాం," అన్నాడు.

గౌరమ్మ శాంతంగా, "కోడలి పుట్టింటి డబ్బు వద్దన్నాను కానీ, కోడలే ధనమైతే

కాదనలేను. తనకున్న విద్యతో నాలుగు డబ్బులు సంపాదించగలిగి, తన భర్తచేత ఎక్కువ సంపాదన చేయించగలిగి, పెద్ద వారిని సంతోషపెట్టే కోడలుండడం, ఎవరికైనా అదృష్టం! నువ్వు కూడా సీతకు మంచి విద్యలు నేర్పించి, అత్త వారు మెచ్చుకునేలా తయారుచెయ్యి," అని అన్నను మందలించి పంపేసింది.

పద్మ, షణ్ముఖుడు గౌరమ్మ కాళ్ళ మీద పడి తమ తప్పును మన్నించ మన్నారు.

"మీవల్ల తప్పేం జరగలేదు. తప్పు నాది. చిత్రకళ చేతిలోవున్న కోడలిచేత ఇంటి పనులు చేయించాలనుకున్నాను. మనసువిప్పి అన్ని మాట్లాడుకుని వుంటే, పనివాళ్ళచేత రహస్యంగా పని చేయించడమూ, వాళ్ళకు ఎక్కువగా డబ్బివ్వడమూ అవసరపడేది కాదు. మీరిద్దరూ నా కొడుకు, కోడలు కావడం నా అదృష్టంగా భావిస్తున్నాను," అంటూ ఇద్దరినీ దగ్గరగా తీసుకుంది గౌరమ్మ.



చందమామ



కబుర్లు



ఒరుగుతున్న గోపురం!

ప్రపంచ వింతలలో ఒకటిగా ప్రసిద్ధిగాంచిన ఇటలీలోని పీసాగోపురాన్ని చూడడానికి రోజూ వేలాదిమంది ప్రజలు వస్తూ వుంటారు. యాత్రికులను ఆకర్షించడానికే దీనినిలా ఒరుగుతున్నట్టు నిర్మించారని ఆ రోజుల్లోనేకొందరు చెప్పుకునేవారు. అయితే, ఇటీవల పీసాగోపురం సమీపంలో జరిగిన తవ్వకాలలో అసలు విషయం బయటపడింది. ఈ గోపురం సమీపంలో ఒక పెద్ద గొయ్యి ఉండేదనీ, 1173 వ సం॥లో గోపురనిర్మాణం ప్రారంభించడానికి పదేళ్ళకు పూర్వం దానిని పూడ్చారనీ తెలిసింది. ఆ గోతిలోమన్ను, కిందికి దిగడం ఆరంభించడంవల్లే గోపురం ఒరగడం జరుగుతున్నదని తెలియవచ్చింది. ఈ గోపురం వాలు ఇప్పుడు కూడా సంవత్సరానికి 1 సెం॥ మీ॥ పెరుగుతున్నది!

ఐదేళ్ళపాప భూగోళ పరిజ్ఞానం!

ఒకటవ తరగతి చదువుతున్న మద్రాసుకు చెందిన ఐదేళ్ళ పాప శ్రీవిద్య భూగోళంలో అద్భుతమైన ప్రతిభను కనబరుస్తున్నది. ఇంతకూ ఆ పాపకు భూగోళం పాఠ్యాంశం కూడా కాదు. అట్లాన్లో ప్రపంచంలోని ముఖ్యమైన పట్టణాలనూ, రాజధానీనగరాలనూ, దేశాలనూ ఆ అమ్మాయి క్షణాలలో చూపుతుంది. ఏ దేశానికి ఏ పట్టణం రాజధాని అడిగితే ఆ క్షణమే సరైన సమాధానం చెబుతుంది. ఆమె రెండేళ్ళ పాపగా ఉన్నప్పుడు మామయ్య ఒళ్ళో కూర్చుని అతడు చూసే 'అట్లాస్' ను పరిశీలించి చూడడం నుంచి ఆమెకు భూగోళంపట్ల ఆసక్తి ఏర్పడింది. ఇటీవల ఆ అమ్మాయిని 'నేషనల్ జాగ్రఫిక్ సొసైటీ ఆఫ్ యు.ఎస్.ఎ'లో జూనియర్ మెంబర్ గా చేర్చుకున్నారు!

మరపురానిమంచిపని!

ఇంగ్లాండుకు చెందిన ప్రముఖ ఫుట్ బాల్ క్రీడాకారుడు పాల్ ఎడ్వండ్స్, గోల్డ్ కింగ్ గా మంచి పేరున్నవాడు. 28 సంవత్సరాల ఆ క్రీడాకారుడు ఆగస్టు 11వ తేదీ అట ముగించి ఇంటికి తిరిగి వస్తూవుండగా కేబీ అనే రెండేళ్ళపాప 12 మీటర్ల (40 అడుగులు) ఎత్తయిన కిటికీ నుంచి వేలాడుతూ వుండడం చూసి, మెరుపు వేగంతో వెళ్ళి జారిపడుతున్న ఆ పాపను కాపాడాడు. ఆ పాపాయి తల్లి కారేన్ గాండ్ "ఆ యువకుడు, మాకు మహావీరుడు!" అన్నది ఎంతో కృతజ్ఞతతో.



గాడిద జోస్యం

సువర్ణానదీ తీరాన ఒక గ్రామంలో ఒక జ్యోతిష్కుడుండేవాడు. ఆయన పంచాంగాలు గుణించటంలో ఆ చుట్టుపక్కల మిగిలిన సిద్ధాంతులకన్న చాలా గొప్పవాడని పేరు వచ్చింది. తరవాత జాతకాలు రాయటంలో అంతటివాడు లేడని అందరూ అనసాగారు.

సిద్ధాంతిగారి భ్యాతి క్రమంగా రాజధానికి పాకింది. అక్కడ ఉండే రాజోద్ద్యోగులంతా కలిసి ఆయనను పట్టుబట్టి రాజధానికి రప్పించారు. కోర్టికాలంలోనే సిద్ధాంతిగారికి రాజాశ్రయంకూడా దొరికింది. ఆయన చెప్పిన జోస్యానికి తిరుగు ఉండేదికాదు.

క్రమంగా సిద్ధాంతిగారు అధికారుల అనుగ్రహమూ, బోలెడంత డబ్బూ సంపాదించుకుని, నదీతీరాన తన స్వగ్రామంలో అనేక వందల ఎకరాల భూమికి హక్కు

దారయినాడు. పంటలు వచ్చే తరుణంలో మాత్రం సిద్ధాంతిగారు స్వగ్రామం వెళ్ళి, చేలు కోయించి, కుప్పలు వేయించి, నూర్పిళ్ళు చేయించి, ధాన్యం కొట్టలో వేయించి, దాని అమ్మకానికి ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసుకుని రాజధానికి తిరిగిపోతూండేవాడు.

ఒక విడాయన ఈ విధంగానే తన గ్రామం వెళ్ళాడు. కుప్పలన్నీ నూర్పి ధాన్యమంతా పొలాల్లోనే రాశి పోశారు. మధ్యాన్న భోజనం అయ్యాక ఒక కునుకు తీసి లేచి, సిద్ధాంతిగారు చల్లగాలికి వసారాలో వచ్చి కూచున్నాడు.

ఈ సమయానికి ఊరిరజకుడు ఉతికిన బట్టలు గాడిదపైన వేసుకుని ఇంటికి పోతూ, సిద్ధాంతిగారిని చూసి ఆగి, "ఏం, బాబూ? ధాన్యమంతా పొలంలోనే ఉన్నట్టున్నది. త్వరగా ఇల్లు చేర్పించండి! ఇంకా చూస్తారేం!" అన్నాడు.

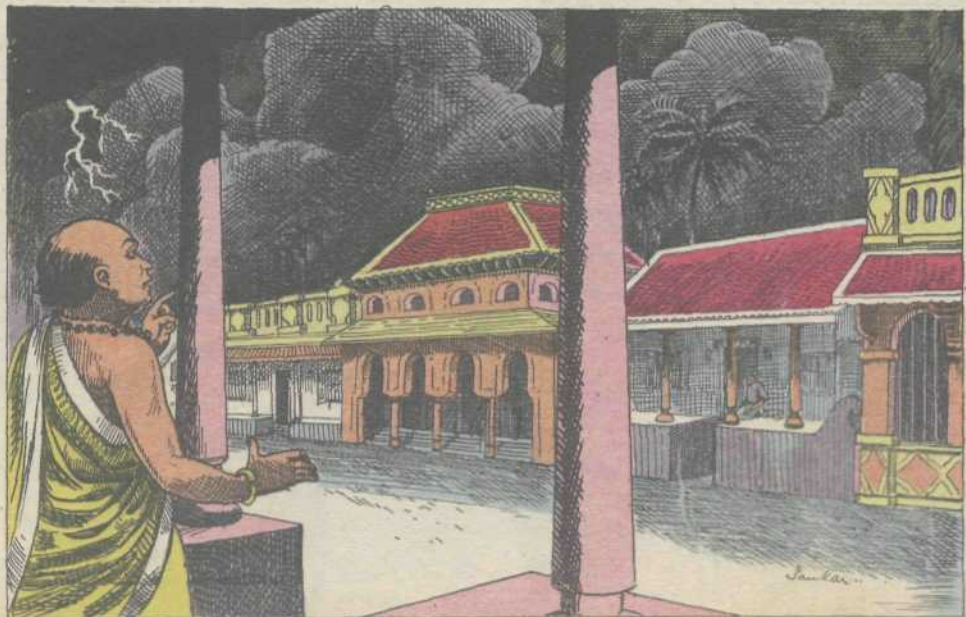
“చేర్చిస్తాను. ఇప్పుడేం తొందర పచ్చిందిరా?” అన్నాడు సిద్ధాంతిగారు నెమ్మదిగా.

“తొందర కాకేమండీ? ఇంకో గంటలో తుఫాను ముంచుకొస్తుంటేనూ?” అన్నాడు రజకుడు ఆదుర్దాగా.

సిద్ధాంతిగారు నవ్వి. “నీ జోస్యం అఘోరించినట్టే ఉంది! ఈ కార్తెలో వానలే ఉండవుగదా, తుఫాను రావట మేమిటి? అదీగాక ఆకాశం చూడు, ఎంత నిర్మలంగా ఉందో! ఎక్కడా ఒక్క మబ్బు తునక లేదు. మందమారుతం వీస్తున్నది! అయినా, తెలిసి తెలియని విషయాలు పెద్దలతో ఎన్నడూ చెప్పకు!” అన్నాడు.

“మీ మంచికోరే చెబుతున్నాను. కార్తెల సంగతి నేనెరగనుగాని, ఇంకో రెండు గడియలలో తుఫాను రావటం మటుకు అక్షరాలా నిజం! వెంటనే బళ్ళను పొలానికి తోలించి ఒక్క గింజ దిగబడ కుండా ధాన్యమంతా ఇంటికి తెప్పించుకోండి. లేకపోతే, బంగారమంటి పంట నిష్కారణంగా పాడైపోతుంది!” అంటూ వాడు తన గాడిదను గట్టిగా అధిలించి ముందుకు సాగిపోయాడు.

సిద్ధాంతిగారు వాడి అమాయకత్వానికి నవ్వుకుంటూ మళ్ళీ ఒక్కసారి ఆకాశాన్ని కలయజూశాడు. పడమటగా చిటికెన వేలంత మబ్బు ఒకటి కనిపించింది. మరి కాస్సేపటికల్లా, అడవి ఏనుగుల మంద



లాగా కారుమేఘాలు వాయువేగంతో అన్ని
వైపులనుంచి వచ్చి కమ్ముకున్నాయి.
సూర్యుడు ఎక్కడ ఉన్నదీ తెలియరాలేదు.
ప్రపంచం చీకటిపడినట్టయి పోయింది.
పెద్ద పెద్ద మానులను కూకటి వేళ్ళతో
సహా పెకలించగల హోరుగాలి సాగింది.
అకాశాన ఉరుములూ, మెరుపులూ సాగి
వాన ఆరంభమయింది.

సిద్ధాంతిగారికి ఏమి చేయాలో తోచ
లేదు. రజకుడు చెప్పినప్పుడే ధాన్యం చేర
వేసుకునివుంటే సప్తం ఉండేదీకాదు.
కాని పంచాంగం ప్రకారం ఈ సమయంలో
వానలుండడానికి వీలులేదుగనక సిద్ధాంతి
గారు వాడి మాట ఏమాత్రం లక్ష్య
పెట్టలేదు.

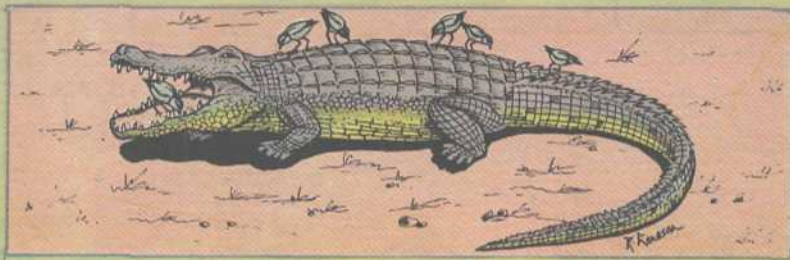
"అన్నట్టు ఈ తుఫాను వస్తుందని
రజకుడికి గంటకిందటే ఎలా తెలిసింది?"
అని సిద్ధాంతిగారు అశ్చర్యపడ్డాడు. తుఫాను
కాస్త తగ్గగానే ఆయన రజకుడి ఇంటికి
పరిగెత్తి వెళ్లి, "ఒరే, నువ్వు చెప్పినట్టే
చిత్రంగా వాన వచ్చిందే! నీకు తప్పక

జోస్యం తెలిసి ఉండాలి. ఎవరిదగ్గర నేర్పు
కున్నావురా?" అని అడిగాడు.

"మరెవరోనా, బాబూ! నాగాడిదే నాకు
జోస్యం చెబుతుంది. దాని ముందు
పంచాంగాలు పనికిరావు. ఇంకో మూడు
నాలుగు గడియల్లో వాన రాబోతుందనగా
దాని వంటిమీద రోమాలన్నీ నిలబడతాయి.
అది చెవులూ, కళ్ళూ పైకితిప్పి మనకు విన
పడని వానకోసం ఆలకిస్తుంది. తరవాత
తోకముడిచి అటూఇటూ చిందులుతొక్కు
తుంది! దాని జోస్యానికి తిరుగులేదు,
బాబూ!" అన్నాడు రజకుడు.

సిద్ధాంతి వెళ్లిపోతూ, "ఒరే, నీకు పుణ్యం
ఉంటుంది. ఇవాళ మనమధ్య జరిగిన
సంగతి ఎవరికీ చెప్పకు. నా పరువు కాస్తా
పోతుంది!" అని రజకుణ్ణి బతిమాలు
కున్నాడు. కాని ఈ సంగతి కొన్నాళ్ళకు
అందరికీ తెలియనే తెలిసింది. సిద్ధాంతి
గారి దగ్గర జరగబోయ్యే విషయాలు
తెలుసుకునేందుకు వచ్చేవారు క్రమంగా
తగ్గిపోయారు.





మొసళ్ళ మంచితనం!

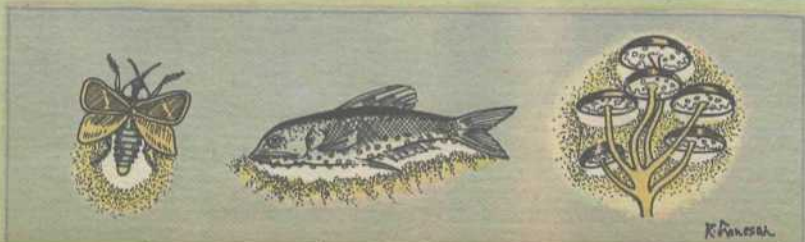
మొసళ్ళు కడుపునిండా తిని నీళ్ళనుంచి వెలుపలికి వచ్చి పగటి పూట ఎండలో సేద తీరుతున్నప్పుడు ఏ ప్రాణికి హాని చేయవు. అప్పుడు వాటి శరీరం మీది క్రిమికిటకాలను పట్టి తినడానికి చిన్న చిన్న పిట్టలు వాటి మీద వాలుతాయి. కొన్ని పిట్టలు, బాగా తెరిచిన వాటి నోటిలోకి కూడా వెళతాయి. అయితే, మొసళ్ళు నీళ్ళలోకి దిగితేవాలు, అవి రాత్రులలో చేపలు, కప్పలు మొదలైన జలచరాలనే కాదు; నీళ్ళతాగడానికి వచ్చే ఇతర జంతువులను కూడా పట్టి తినేస్తాయి. తినడానికి ముందు వాటిని నీళ్ళలో బాగా ముంచుతాయి. అయితే, మొసళ్ళు అహారాన్ని నమిలి మింగలేవు!

వెనక్కు ఎగిరే పక్షి!

గోటమాల జాతీయపక్షి - క్వెట్జాల్! ప్రపంచంలోని పక్షులలోకెల్లా క్వెట్జాల్ మగపక్షులు చాలా అందమైనవి. వీటి శరీరం దాదాపు 35 సెం.మీ. పొడవు వుంటుంది. తోక దానికి రెండింతలు ఉంటుంది. ఈ పక్షులు కొమ్మలపై నుంచి సరాసరి ముందుకు ఎగరడానికి బదులు, మొదట కాస్త వెనక్కు ఎగిరి ముందుకు వెళతాయి. ఇదే వీటి ప్రత్యేకత. పొడవాటి తోకలు కొమ్మలకు తగలకుండా ఉండడానికే ఇవి ఇలా ఎగురుతాయి. ఆడపక్షులు చెట్టు తొర్రలలో గుడ్లు పెడతాయి. ఆ గుడ్లమీద కూర్చున్న మగపక్షుల తోకలు మరీ పొడవుగా కనిపిస్తాయి.

వెలుగునిచ్చే ప్రాణులు!

వెలుగునిచ్చే కీటకాలలో మిణుగురులు ముఖ్యమైనవి. తమ జాతి పురుగులను ఆకర్షించడానికి వీటి వెలుగు ఉపయోగపడుతుంది. అయితే 'లాంతరు కళ్ళ' చేపలనే ఒక రకం చేపల నుంచి వెలువడే వెలుతురు - వాటి కళ్ళకు దిగువ మడతలలో చేరే ప్రకాశంగల బాక్టీరియా నుంచి వస్తుంది. బ్రెజిల్ దేశానికి చెందిన కొందరు ఆదిమవాసులు ఒకరకం పుట్టగొడుగులను వెలుగుకోసం ఉపయోగిస్తారు. వీటి గొడుగు భాగం అడుగున వెలుగునిచ్చే పొర వుంటుంది.



Don't you owe the



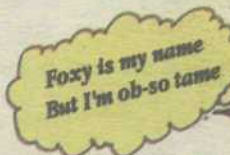
See my tail
It's out of a
Fairy Tale



Nice 'n' funny
I'm a Bunny



Your Bear Hugs
are warmer
than mine



Foxy is my name
But I'm ob-so tame



Tonight
Tomorrow

little one a cuddles?



Give the
Li'l Panda
a Handa



I can't chase
no mice
But I'm
soft 'n' nice



No carrots to eat
But I'm a treat



u bug me tight
o I'll give you
ride

The
CHANDAMAMA

Collection of Soft Toys

CHANDAMAMA TOYTRONIX



65

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1993 జనవరి నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.



M. Natarajan



M. Natarajan

★ పై పోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ నవంబర్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 100/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26

సెప్టెంబర్ నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటీ: చుట్టివస్తాం, రోడ్డి!

రెండవ పోటీ: చిత్రమైన మైత్రి!

నవీనవాడ: ఎం. లలిత, C/o వి. వీరభద్రం, H. No. 387, ఎత్తైళ్ళ కాంపి, సుజేదారి, హనుమకొండ-508 001 (ఆంధ్రప్ర.)

బహుమతి మొత్తం రు. 100/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 48-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా:

డాబ్లన్ విజన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salaj, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

మీరు చదివారా?

వనిత

నవంబర్ (92) సంచిక

దీపావళి విశేష సంచికగా వెలువడింది!

ఇందులో...

కాలక్షేపానికి కాక ఆలోచింపజేసే

10 ప్రసిద్ధ రచయిత్రుల కథలు

కత్తిరించి దాచుకుని, రోజూ చేసుకునే విధంగా

75 పంపకాలు (కొన్ని వర్ణ చిత్రాలలో)

ఆరోగ్యానికి సోపానమైన

సౌందర్యపోషణకు సులభమైన మార్గాలు

(సచిత్ర వ్యాసాలలో)

పాఠకులకు - చిట్టికథలపోటీ,

పంబలపోటీ, ముగ్గులపోటీ!

ఇంకా వర్ణచిత్రాలలో - అష్టలక్ష్మీ, ప్రపంచ చిత్రం, పండుగకి పట్టుబట్టలు, న్యూయార్క్ బాలల భక్త ప్రహ్లాద - ఇవికాక మీరు మెచ్చే మీకు సరే వైవిధ్యమైన శీర్షికలు వెరసి పంద పేజీల విశేష సంచికగా వెలువడింది. వెంటనే కొని చదవండి... చదివించండి! ఈ సంచిక వెల రూ. 8/- మాత్రమే.

వనిత

• విజ్ఞానానికి • విశ్వానికి • వికాసానికి

FREE!



TEETH
BUNNY
INSIDE EVERY 100 GMS
POUCH OF COOKIES

పాటు కిజ్జెరల
అపూర్వ సమ్మేళనం
పిల్లల మనసులుదోచే
చింతైన అనుభవం



nutrine
COOKIES



కోకోనక, 'న్యూట్రైన్ కుక్కిస్' తో
ఆనంద కోలాహలం!

